

amnesty

MEDELEMSBLAD FOR AMNESTY INTERNATIONAL | NR 1 2019

KNUD ROMER

Sådan får vi rettighederne tilbage på lystavlen

HOMOFOBISK KLAPJAGT

Tjetjeniens LGBTI-personer frygter for deres liv

DEN SVÆRE FRED

Tag med til Colombia, hvor kampen om narkoen raser

TEMA:

Danmark svigter voldtægtsofre

” De spurgte, hvad jeg havde haft på af tøj, om jeg havde optrådt flirtende, hvor fuld jeg mon var

> LEDER

PARADIGMESKIFTE?

Hvordan kan vi hurtigst muligt slippe af med de mennesker, som er flygtet fra krig og undertrykkelse og har tilladt sig at finde tilflugt i Danmark?

Under arbejdet med finansloven har regeringen og Dansk Folkeparti endnu en gang forsøgt at finde et svar på det spørgsmål. Svaret er kommet til at hedde L 140: Et lovforslag markedsført som et "paradigmeskifte", retfærdiggjort med de-humaniserende begreber som "midlertidighed" og "absorptionsevne" og støttet af regeringspartierne, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet.

For mig er det ikke et paradigmeskifte. Det er bare mere af det samme. Og det er en helt forkert retning.

For at sikre at mennesker med flygtningebaggrund ikke skal føle sig velkomne i Danmark, skal hverdagslivet, selv for familier med børn, gøres så besværligt og utåleligt som muligt.

"Men de skal jo hurtigt hjem og hjælpe med at bygge deres eget land op", lyder det.

Det er jeg enig i. Og jeg tror også, at hovedparten af verdens flygtninge deler den drøm. Men hvad gør vi, når det ikke er muligt? Hvilke vilkår tilbyder vi, når krigen stadig raser, truslerne består, og behovet for beskyttelse desværre ikke er mindsket.

I Danmark vælger vi at stramme skruen en ekstra gang og udtænke nye måder at forværre livssituationen for mennesker på flugt, mens de er i Danmark.

Som om mere fattigdom, større eksklusion og dybere usikkerhed fører noget godt med sig for de flygtninge, som en dag skal genopbygge deres hjemlande, eller for det omgivende danske samfund, hvor vi i disse år ellers gerne bekæmper parallelsamfund.

De voldsomme konflikter, som sender millioner på flugt i disse år, kan ofte vare i årevis. De flygtninge, som i Danmark og i andre lande tålmodigt venter på, at forholdene i deres hjemlande forbedres i tilstrækkelig grad, har krav på at blive behandlet værdigt og uden diskrimination.

For mig er løsningen en plan for, hvordan vi bedst støtter familier på flugt og genopbygger mennesker, ramt af krig og forfølgelse.

Så kunne man tale om paradigmeskifte. ☺

Foto: Søren Malmose

”
Hverdagslivet, selv for familier med børn, bliver gjort så besværligt og utåleligt som muligt.

Trine Christensen,
generalsekretær
i Amnesty Danmark.

MEDLEMSBLAD FOR
DANSK AFDELING AF
AMNESTY INTERNATIONAL

Redaktør:
Nora Rahbek Kanafani
Ansvarshavende:
Trine Christensen
Redaktion:
Bjarke Windahl
Pedersen, John
Nielsen, Roberto
Zacharias og Katrine
Lauritsen

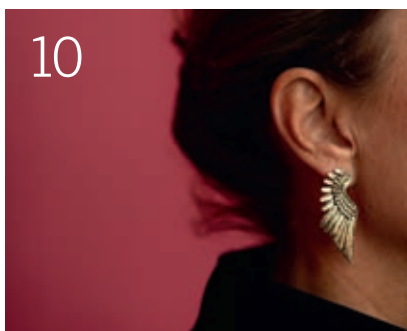
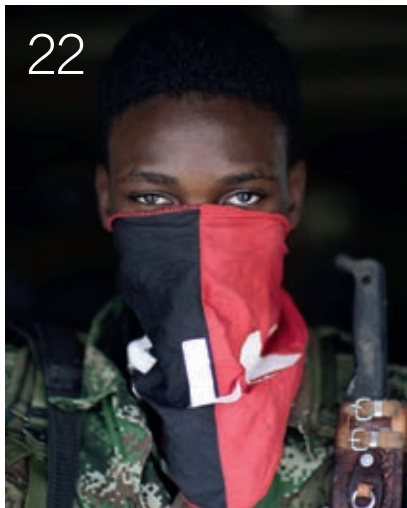
Kontakt:
medlemsblad@
amnesty.dk
Korrektur: Mogens
Bähncke
Design: Dorte Kayser,
OTW A/S
Produktion: OTW A/S
Forside: Emilie
Riddersholm, vold-

tægtsoverlever.
Foto: Lærke Posselt
Oplag: 74.925
Abonnementspris:
200 kr. pr. år
ISSN: 0906-4184
Udkommer næste gang:
3. juni 2019 (deadline
30. april 2019)

Artikler, der er under-
skrevet med navn, kan
indeholde synspunkter,
der ikke nødvendigvis
reflekterer Amnesty
Internationals holdning.
Eftertryk med kilde-
angivelse er kun tilladt
efter forudgående af-
tale med redaktionen.

Amnesty International
Gammeltorv 8,
4. og 5. sal,
1457 København K
Tlf. 33 45 65 65
www.amnesty.dk
amnesty@amnesty.dk

> TEMA

I Danmark står en forældet voldtægtslov og udbredte fordomme i vejen for voldtægtsfres retssikkerhed.

Menneskerettighederne er kronjuvelerne af den menneskelige evolution

> INDHOLD

4 Nyheder

10 **TEMA: Voldtægt i Danmark**
Voldtægts ofre kræver bedre beskyttelse.

16 **Fra anmeldelse til dom**
Sådan fungerer retssystemet, når du anmelder en voldtægt.

18 **Nye voldtægtslove i Europa**
Otte lande i Europa har allerede indført samtykke lov

20 **Knud Romer**
Om værdighed, frihed og forpligtelsen til at hjælpe folk i nød.

22 **Colombias blodige fred**
Trods freds aftale lever aktivister i frygt.

27 **Homofobisk klapjagt i Tjetjenien**
Amnesty har besøgt hovedstaden Grosnyj.

28 **Digital aktivisme**
Frivillige undersøger Raqqa's bomberegner.

30 **Breve, der redder liv**
8500 danske skoleelever deltog i Amnestys brevskrivningskampagne.

32 **Kom med til landsmøde**
En weekend med stærke og inspirerende indlæg om menneskerettighederne.

Foto: Suman Paul/Ritzau Scanpix

KNAP 40.000 HAR SKREVET UNDER MOD GOOGLE-SØGEMASKINE

Knap 40.000 danskere har skrevet under på, at Googles direktør Sundar Pichai offentligt skal forpligte sig til helt at droppe planerne om en censureret søgemaskine i Kina - og at han skal beskytte de ansatte, som har sagt fra over for projektet. Under kodenavnet Dragonfly har Google igennem længere tid arbejdet på at relancere deres søgemaskine i Kina, selvom det betyder, at it-virksomheden må samarbejde med den kinesiske regering og følge deres undertrykkende censur- og overvågningsregler på internettet. Eksempelvis vil kineserne ikke kunne bruge sider som Wikipedia og Facebook og tilgå indhold, hvor søgeord som for eksempel 'menneskerettigheder' bliver brugt. Den kinesiske regering – der konsekvent sender folk i fængsel for at dele deres politiske overbevisning på nettet – vil endda være i stand til at overvåge brugere af Google.

Efter massive protester fra journalister, menneskerettighedsorganisationer og Googles egne medarbejdere valgte Google i december 2018 at sætte projekt Dragonfly på pause.

SHAHIDUL ENDELIG FRI

Efter mere end 100 dage bag tremmer er fotograf og aktivist Shahidul Alam fra Bangladesh blevet løsladt mod kaution. Amnesty aktionerede globalt i efteråret 2018 for at få Shahidul Alam løsladt. 45.695 danskere skrev under på kravet for Shahiduls frihed.

"Det er fantastisk, at jeg på en eller anden måde har fået kontakt til så mange mennesker over hele verden. Det er især Amnestys medlemmer og støtter, som har spillet en afgørende rolle i at gøre det her til virkelighed, og som har skabt det pres, der førte til min løsladelse", sagde Shahidul efter sin tilbagevenden til friheden.

Badeferie i bosættelse. Amnesty protesterer udenfor Tripadvisors kontor i London. I en ny rapport retter organisationen skarp kritik mod bookinggiganterne AirBnB, Booking.com, Expedia og Tripadvisor for at promovere overnatninger og turstat-traktioner i israelske bosættelser på besat palæstinensisk jord.

Foto: Amnesty

”Der skulle et drab på en Washington Post journalist til, før alle udbrød: ”Nårh, han er måske alligevel ikke rigtigt en reformator”

Den amerikanske komiker Hassan Minhaj langede i en episode af sin Netflix-serie Patriot Act ud efter den saudiske kronprins, som formodes at stå bag drabet på journalisten Jamal Khashoggi. Episoden blev fjernet fra streamingtjenesten i Saudi-Arabien efter protester fra den saudiske regering.

▲
Regeringen i Danmark forbyder al salg af våben til Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater, som står bag formodede krigsforbrydelser i Yemen

▲
En domstol i Sydafrika har forbudt regeringen at give firmaer tilladelser til udvinding af titanium i Xolobeni-minen uden godkendelse fra områdets oprindelige lokalsamfund

▲
Angola tillader homoseksualitet

▼
Danskeren Dennis Christensen idømmes seks års fængsel i Rusland, fordi han tilhører Jehovas vidner

▼
Indien deporterer fem rohingyaer til Myanmar trods fortsat risiko for overgreb

▼
USA's præsident Trump forbyder transkønnede at tjene i militæret

AKTIVISTER IDØMT LANGE FÆNGSELS-STRAFFE

En byge af domme har ramt fremtrædende aktivister i Mellemøsten, der har brugt sociale medier til fredeligt at ytre sig.

På nytårsaftensdag, den 31. december 2018, afgjorde Højesteretten i De Forenede Arabiske Emirater (UAE), at en ti-års-fængselsdom til landets mest prominente menneskerettighedsaktivist, Ahmed Mansoor, skulle opretholdes.

Dermed har Mansoor ikke længere nogen mulighed for at appellere sin straf.

I maj 2018 blev Mansoor først idømt 10 års fængsel og en bøde på cirka 270.000 amerikanske dollars, fordi han ifølge myndighederne havde ”spredt falsk information, rygter og løgne om UAE” på Facebook og Twitter.

Forinden havde Ahmed Mansoor i årevis været en torn i øjet på regimet i UAE. Han var blevet overvåget og havde tidligere siddet fængslet for

at tage initiativ til en underskriftsindsamling for demokratiske reformer i landet. Trods den store risiko for represalier fra regimet gjorde han regelmæssigt offentligheden opmærksom på sager om vilkårlige anholdelser, tortur, uretfærdige retssager og lovgivning, der strider mod international ret. Da Mansour i 2015 modtog Amnesty's menneskerettighedspris, Martin Ennals Award, kunne han ikke deltage i prisuddelingen, fordi myndighederne havde inddraget hans pas.

Bahrain: Fem års fængsel for tweets
Også i Bahrain og Egypten fortsætter myndighederne forfølgelsen af prominente aktivister.

I Bahrain stadfæstede en domstol mellem jul og nytår, at en af landets mest fremtrædende menneskerettighedsforkæmpere, Nabeel Rajab, skal tilbringe fem år i fængsel. Han er dømt for på Twitter at kritisere blandt andet drab på civile i Yemen, begået af den saudisk-ledte militærkoalition.

I december idømte en domstol i Egypten den kvindelige menneskerettighedsforkæmper Amal Fathy to års fængsel på grund af en video, hun havde publiceret online. I videoen kritiserede hun myndighederne i Egypten for deres håndtering af sager om sexchikane. Amal Fathy var i år en del af Amnesty's globale brevskrivningskampagne.

UNDERTRYKKE-SENS ÅR I IRAN

2018 begyndte med store folkelige demonstrationer imod fattigdom, korruption og landets autoritære styreform. Ved årets afslutning havde myndighederne i Iran svaret igen med en massiv klapjagt på kritikere, viser Amnestys research. Mere end 7.000 blev anholdt, herunder mindst:

112

kvindelige menneskerettighedsforkæmpere

467

fagforeningsfolk og arbejdere

91 studerende

1400

medlemmer af etniske og religiøse minoriteter

11

advokater

50

journalister og medieansatte

DOMSTOL AFVISER APPEL FRA MYANMAR-JOURNALISTER

En domstol i Myanmar har afvist at genoptage sagen om de to fængslede Reuters-journalister, som i september blev idømt hver syv års fængsel for at have brudt loven om statslige hemmeligheder. De to journalister, Wa Lone og Kyaw Soe Oo, var i gang med at afdække, hvordan militæret har været involveret i drab på det muslimske mindretal rohingyaerne.

Amnesty International peger på, at militæret har erkendt at have begået den massakre, journalisterne afdækkede. En højtstående politimand har derudover bevidnet, at journalisterne blev lokket i en fælde. Militærets etniske udrensning af rohingyaerne har drevet over 730.000 på flugt til nabolandet Bangladesh.

Jeg ser det som en bekræftelse af, at vi gør det rigtige

Rektor for Nyborg Gymnasium, Henrik Stokholm, efter at have fået grønt lys fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til at fortsætte undervisningen af to somaliske piger i 10. klasse, på trods af, at deres families opholdstilladelse ikke er blevet forlænget. Rektoren har mødt kritik fra Dansk Folkepartis side.

7.000.000

Amnesty-støtter skrev breve og deltog i underskriftindsamlinger for menneskerettighederne i 2018.

FC KØBENHAVN DRØPPER DUBAI EFTER PRES FRA FANS

FC København dropper fremover vintertræningsopholdet i Dubai.

Det sker efter massiv kritik fra klubbens fans, som var stærkt utilfredse med, at opvarmningen til forårssæsonen finder sted hos et regime, der står bag alvorlige menneskerettighedskrænkelser.

”Det er rigtigt positivt, at fansene er så opmærksomme på det. Det viser, at vi almindelige mennesker kan være med til at gøre en forskel derude, men også at fodboldklubber og andre også har et ansvar - og at det er noget, man kan være med til at tage”, siger Trine Christensen, generalsekretær i Amnesty, til DR.

Dubai er en del af De Forenede Arabiske Emirater, der udover at stå bag mulige krigsforbrydelser i Yemen også fængsler kritikere, anvender tortur, undertrykker kvinder, udnytter migrantarbejdere og idømmer folk dødsstraf på baggrund af tvivlsomme retssager.

amnesty AFTRYK

Amnesty Danmarks arbejde i glimt

BREVKAMPAGNE

8.500 danske skoleelever deltager i Amnestys brevskrivningskampagne Skriv for Liv og skriver breve til støtte for menneskerettighederne.

EKSPERTGRUPPE

Amnesty sidder med i Justitsministeriets ekspertgruppe, der skal komme med anbefalinger til, hvordan Danmark kan forbedre retssikkerheden for voldtægts ofre.

DEMONSTRATION

Amnestys jurist Claus Juul taler ved en demonstration for bedre forhold for børnene på Sjælsmark udrejsescenter.

I sikkerhed. Den 18-årige saudier Rahaf Mohammed hilser på en repræsentant for Thailands immigrationsmyndigheder. Den unge kvinde, der i januar flygtede fra sin familie og barrikaderede sig på et hotelværelse, appellerede på Twitter om hjælp til ikke at blive sendt tilbage til Saudi-Arabien. Få dage senere blev hun tilbudt asyl i Canada.

DEMONSTRATIONER I SUDAN BREDER SIG

Myndighederne i Sudan slår hårdt ned på fredelige demonstrationer i store dele af landet. Mindst 40 mennesker er blevet dræbt, og mange flere såret. Mindst 1000 mennesker er blevet arresteret.

Demonstrationerne er vendt imod præsident Omar al-Bashir, der har styret Sudan med hård hånd siden 1989, og blandt andet er anklaget for folkemord begået i Darfur-regionen i den vestlige del af landet.

I hovedstaden Khartoum krævede en national fagforening først, at regeringen skulle hæve minimumslønnen for at matche den galopperende inflation i landet, men eftersom at demonstrationerne tog til, ændrede den sit

krav til at gælde præsidentens afgang. Tusinder af sudanese har støttet op om det krav.

Præsident al-Bashir har svaret igen ved at kalde demonstranterne rotter og infiltratorer.

Amnesty International kræver, at den sudanesiske regering respekterer befolkningens ret til at ytre og forsamle sig og stopper den overdrevne magt-anvendelse.

BREV

Amnesty beder i et brev statsminister Lars Løkke Rasmussen om at påtale angreb mod menneskerettighedsforkæmpere og civilsamfundsorganisationer under sit besøg i Indien.

EVENT

For at fejre menneskerettighederne 70-års dag afholder Amnesty koncert på Bremen i København med Katinka, Silas Bjerregaard (Turbowekend), Kill J og Mads Damsgaard (Goss).

HØRINGSSVAR

I et høringssvar kritiserer Amnesty loven om paradigmeskiftet i udlændingepolitikken, heriblandt den midlertidige flygtningestatus og de nedsatte ydelser.

ANSVARLIG SPORT

Amnesty mødes med DBU, Spillerforeningen, DGI, Pan Idræt m.fl. for at styrke organisationernes arbejde med at bekæmpe homofobi i idrætten.

”Vi er parate til at risikere alt for at forsvare vores hjem”

Efter mere end 700 dages fængsel blev aktivisten Tep Vanny sidste år løsladt. Hendes forbrydelse? At kæmpe imod tvangsrydningen af tusindvis af familiers hjem for at skabe plads til luksusboliger i det centrale Phnom Penh, Cambodjas hovedstad. Amnesty besøgte hende i hendes hjem, hvorfra hun fortsætter sin kamp.

”Jeg tilbragte to år og fem dage i fængsel. Jeg savnede mine børn og min mor, som er gammel og syg. De havde brug for mig, og det var forfærdeligt, at jeg ikke kunne være der og trøste dem. Jeg anede ikke, hvordan jeg skulle klare det den ene dag efter den anden.

Min eneste løsning var at holde mig beskæftiget. Jeg strikkede – meget! Det gjorde, at jeg ikke tænkte alt for meget, selvom der var nok at tænke på.

Før udstykningerne begyndte ved Boeung Kak-søen, boede her 4.252 familier. 3.000 af dem er allerede blevet tvangsflyttet for at give plads til luksusboliger. Bulldozere har jævnet huse med jorden, og der er intet tilbage af søen. De tilbageværende familier mangler skøder på deres jord for at kunne blive, men indtil nu har regeringen kun givet skøder til 676 familier.

Beboerne begyndte at protestere i 2007. Jeg tilsluttede mig først i 2010. Vi demonstrerede hver eneste dag. Jeg er selv blevet fængslet fire gange og anholdt mindst ti gange, og det samme er sket for andre i mit lokalsamfund. Vi protesterer dog stadig, for vi er parate til at risikere alt for at forsvare vores hjem og vores jord.

Siden jeg blev løsladt, har jeg sørget for min familie. Men jeg har også fortsat kampen for at afslutte striden om jordstykkerne.

Min egen og min families sikkerhed bekymrer mig. Jeg føler mig utryk, selvom jeg er fri. Spioner fra regeringen forfølger mig, og nogle nætter har voldelige lokale sikkerhedsvagter kørt frem og tilbage på motorcykler for at tage billeder af mig. Jeg vil have, at omverdenen hører om disse ting. Kampagnen for at få mig selv og andre aktivister løsladt var vigtig, ikke kun fordi den gav os styrke, men også fordi den kastede lys på den uretfærdighed, vi kæmper imod. Myndighederne her ville foretrække, at uretfærdigheden forbliver mørklagt.

Jeg ønsker, at familier ikke længere sættes på gaden, og jeg vil gerne kunne være i stand til at leve i sikkerhed og frihed. Jeg vil have regeringen til at sætte vores menneskerettigheder ligeså højt, som de sætter indtjeningen af penge fra byggeprojekterne.

Jeg troede aldrig, jeg ville være her, i mit hjem, snakke med Amnesty International og være omgivet af min familie og mit lokalsamfund.

Jeg takker dem, der har ført kampagne for at få mig fri og tilladt mig at blive genforenet med mine børn og forældre. I trøstede mig og gjorde, at jeg ikke følte mig alene”. ☺

MED
EGNE
ORD

Craft
Style

Foto: Nicolas Astour/Ritzau Scanpix

BENÅDET EFTER INTERNATIONALT PRES

Efter pres fra blandt andre 45.198 danskere blev cambodjanske Tep Vanny sidste år løsladt efter en kongelig benådning. Hun afsonede en dom på to et halvt års fængsel for at have deltaget i en fredelig demonstration for at få løsladt en aktivist, der som hende selv kæmper for at bevare sit hjem og kvarter i det centrale Phnom Penh. Myndighederne vil rydde kvarteret for at give plads til luksusboliger.

Kvindemur. Indiske kvinder i Kerala knytter hænderne i en 640 kilometer lang kvindemur i protest mod diskrimination. Protesten den 1. januar blev igangsat, efter at en gruppe konservative demonstranter havde blokeret adgangen for kvinder i den fødedygtige alder til Sabarimalatemplet, et af verdens største pilgrimsteder for hinduer. I efteråret 2018 afgjorde Indiens Højesteret ellers, at alle, uanset køn, skal have adgang til templet.

amnesty
research

AMNESTYS KRISE-RESEARCH

Amnestys *crisis response* er en gruppe researchere, der med kort varsel tager til verdens brændpunkter for at dokumentere brud på menneskerettighederne. I 2018 blev Amnestys krise-researchere sendt ud til syv af verdens farligste lande.

SYRIEN

Undersøgte hvordan byen Raqqa blev bombet til ruiner af den USA-ledede koalition

IRAK

Afslørede Islamisk Stats destruktion af civiles landbrugsjord

MYANMAR

Dokumenterede etnisk udrensning af rohingyaerne

YEMEN

Dokumenterede tortur begået af huthi-styrker

SYDSUDAN

Afslørede fortsatte krigsforbrydelser mod civilbefolkningen i ly af fredsftalen

DEN CENTRALAFRIKANSKE REPUBLIK

Dokumenterede et angreb på en lejr for internt fordrevne, hvor FN's fredsbevarende styrker forlod deres poster frem for at beskytte beboerne

SOMALIA

Dokumenterede tvangsforflyttelser af tusindvis af internt fordrevne

Læs mere

Amnestys researchere afdækker hver dag menneskerettighedskrænkelser verden over. Læs mere på www.amnesty.org/en/latest/research/

Danmark har brug for ny voldtægtslov

En forældet voldtægtslov og udbredte fordomme spænder ben for voldtægtsoffers retssikkerhed i Danmark. Kan et voldtægtsoffer ikke fremvise mærker efter vold, er sandsynligheden for, at hendes sag ender for en dommer minimal. Det viser ny rapport fra Amnesty.

Af Nora Rahbek Kanafani

Det er stort set straffrit at begå voldtægt i Danmark. Det er en af konklusionerne i en ny Amnesty-rapport, der bygger på to års research af den danske voldtægtslov og -praksis.

Kun få kvinder, der udsættes for en voldtægt, anmelder det til politiet. Og

som udgangspunktet er i de lande, der har en samtykkebaseret lov. Det fortæller Helle Jacobsen, der er Amnestys programleder for køn og researcher bag rapporten.

”I stort set samtlige af de voldtægtsager, jeg har gennemgået, er mærker efter vold afgørende for, om politi og anklagemyndighed vælger at retsforfølge. Det betyder, at mange sager bliver opgivet, før en dommer ser på dem, og det medvirker desværre også til, at mange kvinder af-

holder sig fra at anmelde en voldtægt,” siger Helle Jacobsen.

Var der vold til stede?

Sager uden beviser på vold ender meget sjældent i retten. Amnesty har analyseret 353 afgørelser i henlagte sager fra december 2017 til maj 2018, altså sager, der blev lukket af ankla-

gemyndigheden, inden de kom for en dommer. Her er det tydeligt, at fysisk modstand mod overgrebsmanden er et af de punkter, der tillægges allerstørst vægt. I de 55 domme for voldtægt eller seksuelle overgreb, der blev afsagt i samme periode, var beviser for fysisk vold afgørende for udfaldet.

Studier viser imidlertid, at den typiske chokreaktion hos mange voldtægts ofre ikke er at kæmpe imod. Et klinisk studie fra Sverige, der undersøgte reaktionsmønstre blandt 298 voldtægts ofre, viste, at 70 procent af dem oplevede ”ufrivillig lammelse” under overgrebet.

”Den lovgivning, vi har i dag, sender et signal om, at der kun er én rigtig måde at reagere på en voldtægt på, nemlig ved at kæmpe fysisk imod. Men det har ikke hold i virkeligheden,” siger Helle Jacobsen.

Juraprofessor Trine Baumbach er en af dem, der ligesom Amnesty mener, at en ny lov om samtykke vil være et positivt skridt væk fra kun at have fokus på brugen af tvang.

”Den ville gøre det muligt for domstole at undersøge, om den tiltalte i den givne situation havde grund til at tro, at den anden part havde samtykket”, siger hun til Amnesty.

Det betyder ikke, understreger hun, at bevisbyrden vendes om:

”Bevisbyrden ligger stadig hos anklagemyndigheden, som skal bevise forbrydelsen uden enhver rimelig tvivl. En samtykkebaseret definition sætter ikke den anklagedes retssikkerhed over styr”.

Men det er ikke kun definitionen

DEN 7. FEBRUAR 2019 OVERRAKTE AMNESTY
47.700 DANSKE UNDERSKRIFTER TIL
JUSTITSMINISTER SØREN PAPE
POULSEN MED KRAV OM EN NY VOLDTÆGTSLOV

blandt dem, der gør, ender kun et fåtal med at få sagen forelagt en dommer. I langt de fleste tilfælde lukker politi og anklagemyndighed sagerne inden.

Et af problemerne med den danske voldtægtslov er, at voldtægt er defineret ud fra, om der har været vold eller trusler om vold til stede - frem for om begge parter var enige om at have sex,

SAMTYKKE – HVAD BETYDER DET?

I den **nuværende danske voldtægtslov** er det tilstedeværelsen af vold eller trusler om vold, der afgør, om der er tale om voldtægt.

Med en **samtykkebaseret lov** vil frivillighed være omdrejningspunktet med fokus på, hvad begge parter gjorde for at sikre sig, at der var samtykke. Bevisbyrden skal stadig alene løftes af anklagemyndigheden. Den anklagede er uskyldig, indtil det modsatte er bevist.

Istanbulkonventionen, som er Europarådets konvention, som skal beskytte piger og kvinder mod vold, kræver, at voldtægt skal defineres som sex uden samtykke. Danmark ratificerede konventionen i 2014 og er derfor forpligtet til at ændre sin lovgivning.

af voldtægt, den er gal med, mener Amnesty. Et andet problem er, at det i loven er specificeret som en formildende omstændighed, når voldtægten begås af en person, offeret kender på forhånd.

”Myten om den fremmede mand, der springer frem fra en busk, hersker desværre stadig i vores retssystem, selvom langt størstedelen af dem, der bliver voldtaget, bliver det af en, de kender på forhånd – for eksempel en tidligere partner eller ven. Ifølge internationale menneskerettighedskonventioner bør det, at man kender manden på forhånd, faktisk være en skærpene omstændighed, da man med en person man kender, burde kunne føle sig tryk,” siger Helle Jacobsen.

Hun mener, at fordomme om, hvem den typiske voldtægtsmand er, medvirker til, at så få kvinder anmelder deres voldtægt til politiet.

”Det er helt afgørende, hvordan offerene bliver mødt af politiet. Mødet kan bekræfte den følelse af skam og skyld, som mange voldtægts ofre fortæller de oplever, særligt de, der kender gerningsmanden på forhånd. Ellers de kan blive mødt på en måde, der støtter dem i at søge retfærdighed,”

Også advokat Helle Hald, der i mange år har arbejdet med voldtægts ofre, ser fordomme og mistænkeliggørelse af voldtægts ofre som forhindringer for en bedre retssikkerhed. Hun kaldet det en ”domino-effekt” i form af victimblaming og upassende spørgsmål fra politiet eller i form af et fokus på offerets påklædning.

”De (spørgsmålene, red.) kan skabe skam og frygt hos kvinden og få hende til at bryde sammen under afhøringen, hvilket kan påvirke hele retssagen, men også fremtidige sager. Hvis fordomme fører til, at et spørgsmål ikke er succesfuldt, vil den næste voldtægts-

SÅDAN BLEV RAPPORTEN TIL

Amnestys nye rapport om voldtægt bygger på research i tiden marts-november 2018 om voldtægts ofres adgang til retfærdighed i Danmark. Amnesty interviewede 18 voldtægts ofre, 11 repræsentanter for civilsamlingsorganisationer, samt repræsentanter for blandt andet politiet, justitsministeriet, advokatsamfundet og statsadvokaten. Derudover har Amnesty gennemgået 94 domsafsigelser samt 353 henlagte sager. Rapporten og dens anbefalinger kan læses på amnesty.dk/samtykke

anmeldelse måske slet ikke bliver efterforsket tilstrækkeligt, fordi politibetjenten vil tænke, at den sikkert vil falde til jorden,” siger Helle Hald. ◊

”Jeg begyndte pludselig at tvivle på mig selv og føle mig utroværdig”

Da Emilie Riddersholm skulle vidne i landsretten mod manden, der var tiltalt for at have voldtaget hende, blev det en voldsom oplevelse, som hun ikke var forberedt på. Havde hun vidst, at der ville være mest fokus på hendes opførsel, og om hun havde sagt tydeligt nej, frem for på mandens handlinger, havde hun aldrig anmeldt overgrebet.

Af Henrik Brun

20-årige Emilie Riddersholms liv har periodevis været på standby siden den nat for snart to år siden, hvor hun som 18-årig oplevede at blive voldtaget til en fest. Sovende på en madras

vågnede hun pludselig op, mens overgrebet var i fuld gang. Først stivnede hun og forstod ikke, hvad der foregik, men fik så råbt stop og løb ud i lejlighedens opgang. Grædende fik hun sin

veninde til at ringe efter politiet, der hurtigt mødte op.

Emilie og hendes veninde blev afhørt, og politiet fortalte, at anmeldelsen nu var officiel, og at hun måtte

afvente, hvad der nu skulle ske. Det blev starten på en periode, der om muligt var endnu mere belastende end selve voldtægten. Det vidste hun bare ikke på det tidspunkt.

I dag, efter to opslidende retssager i by- og landsret og lange perioder med traumer, angst og uvished, er Emilies konklusion klar.

”Hvis jeg dengang havde vidst, hvad jeg skulle igennem i mit møde med retssystemet, så havde jeg ikke anmeldt overgrebet. Den smerte ville jeg gerne have været foruden,” siger Emilie.

Hun henviser til et forløb med dårlig information og manglende hensyntagen til, hvad et overgreb gør ved ens mentale tilstand, samt ikke mindst måden, lovgivningen er skruet sammen på i dag.

Overladt til sig selv

Det første stykke tid måtte hun kæmpe med uvisheden om, hvorvidt der ville komme en retssag eller ej.

”Jeg havde stort behov for at vide, hvad der skulle ske, men jeg fik ingen information,” siger Emilie.

Hun vidste således ikke, om den mand, hun anmeldte, var fængslet, eller om hun pludselig kunne møde ham på gaden, eller om han eller hans venner kunne finde på at opsøge

UNGE UNDER 25 ÅR UDGØR 58 PROCENT AF DET SKØNNEDE ANTAL VOLDTÆGTSSOFRE

hende. Bortset fra, at hun fik akut traumebehandling på hospitalet tre gange lige efter overgrebet, var hun overladt til sig selv helt frem til, at der endelig kom en retssag ved byretten næsten trekvart år senere.

”Når man skal gå rundt i uvished, er det et tegn på, at systemet ikke ser én som et offer, men blot som et vidne, der skal hives ind, når der er brug for det,” siger hun.

I mellemtiden fik hun større og større problemer med at passe sin hf-

uddannelse. Når hun var i klassen, kørte hendes tanker rundt, og hun endte med at udvikle angst, så hun ikke kunne holde ud at være på skolen. Hun tog problemet op med skolen og fik hjælp af skolepsykologen.

Hendes fravær steg dog igen, da retssagen ved byretten gik i gang. For dét at træde ind i en retssal og vidne mod manden, der er tiltalt for at have voldtaget én, er ikke en nem opgave.

Emilie ville ønske, at hun som offer havde fået at vide, hvordan det foregår i retten, og hvad man kan forvente.

”Forsvareren kørte på, hvad jeg havde haft på af tøj, om jeg havde optrådt flirtende, og hvor fuld jeg mon var. Og da jeg fik slynget det i hovedet hele tiden, begyndte jeg pludselig at tvivle på mig selv og føle mig utroværdig,” siger Emilie.

Ankesag førte til frifindelse

I byretten endte det med, at manden blev idømt ni måneders fængsel, hvilket var en lettelse for Emilie. Men dermed var sagen ikke slut. Anklageren mente nemlig, at straffen var for lav, og ankede sagen.

Emilie fik beskeden i et telefonopkald tre uger senere, men hun havde ikke selv noget ønske om, at sagen blev anket. Det rippede nemlig op i traumerne på et tidspunkt, hvor hun ellers var kommet videre med sit liv. Og i landsretten blev oplevelsen langt værre.

En to timer lang afhøring, hvor der eksempelvis fra forsvarerens side blev kørt på, hvorfor hun havde lagt glade billeder op på de sociale medier, hvis hun virkelig var blevet voldtaget.

”Det har selvfølgelig sin forklaring i, at man gerne vil fremstå som glad og ikke vil udstille sine problemer og i øvrigt kæmper for at komme videre. Man viser ikke dårlige ting på Instagram, men det er en svær pointe at få frem i retten, når man er begyndt at græde og kroppen ryster,” siger Emilie.

”Det er grænseoverskridende at dele så private ting, som jeg oplevede, med en hel retssal.”

Ansvaret lægges på kvinden

Emilie er rystet over, i hvor høj grad det var hendes troværdighed, der stod for skud under retssagen, frem for tiltaltes. I stedet for at det var mandens advokat, der skulle sandsynliggøre,

Det er grænseoverskridende at dele så private ting med en hel retssal.

Emilie

at Emilie havde sagt ja til at have sex, var det hende, der skulle overbevise om, at hun tydeligt havde sagt nej eller havde gjort modstand. Det kunne hun selvsagt ikke, for hun havde ligget og sovet og var stivnet, da hun fandt ud af, hvad der var i gang. Den tiltalte blev frifundet i landsretten.

Den nuværende voldtægtslovgivning lægger ansvaret over på kvinden, mener Emilie. Hun er derfor stærk tilhænger af en ny samtykkebaseret voldtægtslovgivning. I stedet

for, at der skal have været vold eller trusler om vold, før det kaldes voldtægt, bør voldtægt defineres som fravær af samtykke til sex. Hvis ikke sex er frivilligt, er det voldtægt.

”Hvis man fjernede ansvaret fra kvinden, ville det give offeret en bedre

retsbeskyttelse, og det ville være med til at fjerne fænomenet om, at man selv får en skyldfølelse. Det ville helt sikkert også føre til, at flere havde mod til at anmelde voldtægter,” siger Emilie. ☺

I 21 PROCENT AF VOLDTÆGTSSAGERNE ER GERNINGSPERSONEN EN VEN ELLER BEKENDT

5 TRIN TIL BEDRE BESKYTTELSE AF VOLDTÆGTSSOFRE

- 1) Danmark bør ændre sin voldtægtslov, så sex uden samtykke defineres som voldtægt. Det vil bringe loven i overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder.
- 2) Voldtægt begået mod en nuværende eller tidligere partner bør være en skærpende omstændighed i straffeloven – ikke som nu, hvor det ofte bliver set som en formildende omstændighed.
- 3) Politi, anklagemyndigheden, dommere og bistandsadvokater, der arbejder med voldtægtssofre, skal sikres uddannelse for at forbedre forebyggelsen og efterforskningen af seksuel vold og undgå kønsstereotyper i efterforskningen.
- 4) Der skal sikres obligatorisk seksualundervisning til skole- og gymnasieelever, der også har fokus på samtykke og retten til at bestemme over sin egen krop.
- 5) Det skal sikres, at indvandrerkvinder på midlertidig opholdstilladelse eller på familiesammenføring, der ønsker skilsmisse som følge af vold, herunder seksuel vold, kan opnå uafhængig opholdstilladelse.

”Der er intet i verden der berettiger det, jeg har været udsat for”

Da Bolette anmeldte sin ekskæreste for voldtægt, lukkede anklagemyndigheden sagen, før den kom for en dommer. ”Der var ingen vidner, og du kendte manden på forhånd”, lød nogle af argumenterne. Det fik Bolette til at skrive sin egen klage, og sagen blev genåbnet. Men hvad med dem, der ikke taler systemets sprog? spørger hun.

Af Nora Rahbek Kanafani

I april oprinder endelig den dag, Bolette har ventet på. Dagen, hvor retssagen mod hendes tidligere kæreste, der står anklaget for at have voldtægtet hende, begynder. Dagen, hvor der bliver sat et midlertidigt punktum i det forløb, der det sidste halvandet år har sat Bolettes krop i konstant alarmberedskab.

”Jeg ved godt, man ikke kan graduere, hvor slem en voldtægt er, men det, der er så sorgfuldt ved kontaktvoldtægter (hvor offer og gerningsmand har haft kontakt på forhånd, red.) er, at hele ens forestilling om det menneske, som du troede du

kendte, og som du havde tillid til, falder fra hinanden. Det ryster dit verdensbillede”, siger Bolette.

Som flertallet af dem, der anmelder en voldtægt, oplevede Bolette, at hendes sag blev lukket, før den kom for en dommer. Men i modsætning til mange andre er Bolette uddannet jurist, og hun valgte at skrive sin egen klage. En klage, der førte til, at hendes sag nu alligevel ender i retten. ▶

2/3 AF ALLE VOLDTÆGTER
FINDER STED I PRIVATE HJEM

Bolette er i dag tilbage på sit arbejde som chefkonsulent efter en længere sygemelding i kølvandet på voldtægten.

I efteråret 2017 blev Bolette overfaldet og voldtaget efter et skænderi med sin kæreste gennem tre år. Bagefter løb hun ind på badeværelset og låste døren.

”Jeg havde heldigvis min telefon med og ringede til en nær ven, der bor lige i nærheden og har nøgler til min lejlighed. Jeg overvejede faktisk slet ikke at ringe til politiet, da jeg tænkte, at jeg ikke ville turde lukke dem ind, hvis nu min ekskæreste stadig var i lejligheden”.

Bolettes ven ringede til politiet og havde to betjente med, da han låste sig ind i lejligheden. Betjentene skrev rapport og forsøgte forsigtigt at overtale Bolette til at tage på Center for Voldtægtsofre på Rigshospitalet. De spurgte også, om hun ville foretage en anmeldelse.

”Jeg tror, jeg var i chok og kunne slet ikke forholde mig til hverken anmeldelse eller gynækologisk undersøgelse på det pågældende tidspunkt.

Jeg kom til at tænke på hans børn, de uskyldige børn, som jeg havde et fint forhold til. Hvad ville der ske, hvis jeg anmeldte deres far?”

Bistandsadvokatens råd

De næste 10 dage dukkede spørgsmålet om, hvorvidt hun alligevel skulle gå til politiet, igen og igen op.

”Jeg rodede meget med det her spørgsmål. Altså hvad skulle det føre til at anmelde? Jeg har jo også fulgt med i medierne og havde godt en fornemmelse af hvor få sager, der fører til domfældelse. Jeg vidste godt, at det ville blive op ad bakke.”

Til sidst besluttede hun sig for, hvad der var det rigtige at gøre. Hos politiet fik hun tildelt en bistandsadvokat og blev afhørt. Bolette husker, at politianklagerens spørgsmål gik tæt på, men at tonen var respektfuld og professionel.

Da hun efter første afhøring sendte sig ude på gaden, tog hendes bistandsadvokat fat i hende: ’Bolette, det er herligt, at du er så ærlig, men jeg sy-

nes, du skal overveje at nedtone, at du i øvrigt har haft et godt sexliv og godt kan lide sex,’ advarede han hende.

Bolette blev chokeret over bistandsadvokatens råd: ”Hvad havde sex med det her at gøre?! Det her var et voldeligt fysisk overgreb”.

Det fik dog ikke Bolette til at svare anderledes på efterforskerens spørgsmål i det videre forløb.

”Jeg besluttede mig tidligt for, at jeg ikke ville tænke strategisk og sidde og lege bly viol. Jeg har intet at skamme mig over, og hvad skal min seksualitet have at gøre med, at jeg er blevet udsat for et voldeligt overgreb? Der er intet i verden, der berettiger det, jeg har været udsat for”.

Skrev sin egen klage

Otte måneder efter voldtægten besluttede anklagemyndigheden hos Københavns Politi sig for at opgive straffesagen mod Bolettes ekskæreste. Det blev blandt andet begrundet med, at der ikke var vidner til stede, at Bolette havde kendt den anklagede i tre

Jeg besluttede mig tidligt for, at jeg ikke ville tænke strategisk og sidde og lege bly viol

For og imod en samtykkelov

To af Danmarks førende juraeksperter vurderer konsekvenserne af en ny voldtægtslov, baseret på samtykke.

Mikael Sjöberg,
formand for
Den Danske
Dommerforening

Hvad taler for en ny voldtægtslov, hvori voldtægt eksplicit er defineret som sex uden samtykke?

Det skulle være for at understrege, at et samleje, som finder sted uden den andens vilje, er voldtægt. For rent sprogligt at skære tvangsbegrebet helt ud i pap. Sager, hvor der er vold, giver ikke anledning til nogen som helst problemer. Hvis gerningsmanden fanges der, så bliver han også dømt. De sager, som giver udfordringer, er dem om såkaldt kontaktvoldtægt. Hvor de kender hinanden i forvejen, er kæresten, har mødt hinanden på et værtshus eller andet.

Hvad taler imod en ny voldtægtslov, hvori voldtægt eksplicit er defineret som sex uden samtykke?

Får man en samtykkebestemmelse ind, så tror jeg ikke, at man pludselig får dømt i en masse sager, hvor man for frifandt

Et samleje uden samtykke er i forvejen voldtægt. Hvis det sker mod kvindens vilje, så sker det med tvang, og så er det voldtægt.

Anklagemyndigheden skal bevise, at det er sket mod

hendes vilje, men i denne type sager er der typisk ikke ret mange udefrakommende beviser, og bevisførelsen vil stadig være påstand mod påstand.

Den forurettede er hovedvidnet, og en bevisførelse om samtykke eller ej kan – jeg siger ikke, at den skal – men den kan gå meget tæt på. Hvad kan have fået ham til at tro, at der var et samtykke? Hvad kan have fået ham til at tro, at der ikke var et samtykke? Afhøringen vil i hvert fald ikke blive mindre nærgående end i dag.

I de sager, som kommer for retten i dag, er domfældelsesprocenten meget høj. De sager, som bliver standset, sker som følge af politiets overvejelser. Jeg ved godt, det er meget farligt at sige det her, men samtidig med, at det er en af de mest modbydelige forbrydelser, der findes, så er det også en forbrydelse med en meget hård strafferamme. Derfor er risikoen for at begå justitsmord også større end i mange andre sager. Vi skal se det fra offerets side, men vi skal også huske, at vi ikke skal dømme mennesker, med mindre, det er hævet over enhver tvivl, at de har begået den forbrydelse, som de er tiltalt for.

år og at der var modstridende forklaringer mellem Bolette og hendes eks-kæreste. Det blev også fremhævet, at hun ventede 10 dage med at anmelde voldtægten.

For Bolette var beslutningen som et slag i maven. Det bekræftede alle hendes bange anelser fra dengang hun overvejede, om hun skulle anmelde. Hun overvejede et kort øjeblik at give op. Men på det tidspunkt havde hun haft kontakt til andre kvinder, der var blevet udsat for voldtægt, og hun valgte derfor at gå mere professionelt til værks – også for deres skyld.

”Jeg valgte at flytte fokus fra mig selv og min konkrete sag. Nu gik jeg til det som jurist og engageret medborger, som i udgangspunktet altid har haft tillid til retsstaten. Det føltes lidt som en borgerpligt”.

De næste fjorten dage brugte Bolette hver aften efter arbejde på at læse Istanbulkonventionen og domsbetænkninger, så hun kunne skrive sin egen klage.

I klagen fremhævede hun, at Istanbulkonventionen, som Danmark er forpligtet til at efterleve, understreger, at voldtægter, der finder sted mellem to, der kender hinanden på forhånd, bør være en skærpene og ikke en formildende omstændighed. Desuden fremførte hun, at der i lovgivningen er taget højde for, at et voldtægtsoffer kan befinde sig i chok og derfor ikke anmelder overgrebet straks.

Der rejses tiltale

Klagen fyldte 15 sider. Og Bolette fik medhold.

”Jeg husker det nærmest, som om det stod med flammeskrift i brevet: Der bliver en straffesag!” fortæller hun.

Selvom det er en kæmpe lettelse for hende, at retssagen nu venter i april, ærgrer det hende, at de mange andre, der får deres voldtægtssager lukket, inden den når at komme for en dommer, ikke har samme forudsætninger som hun for at få genoptaget deres sag.

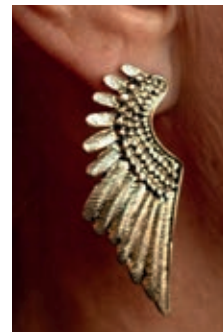
”Jeg er jurist og skrev min egen klage – hvor mange kan det? Jeg

kunne tale systemets sprog, og hvis ikke, havde jeg ikke haft en jordisk chance”.

Når hun ser tilbage, er hun glad for, at hun valgte at gå til politiet og anmelde sin voldtægt. Men hun forstår også godt, hvorfor så mange kvinder vælger ikke at gøre det.

”Det er jo himmelråbende absurd, at man i et retssamfund kan være i tvivl, om man skal anbefale nogen at gå til politiet og foretage en anmeldelse, hvis de er blevet voldtaget. Men jeg er desværre nået til den konklusion, at med mindre der var tale om en super robust person med stort netværk, ville jeg alvorligt overveje, at anbefale den pågældende at lade være”. ◊

Da der er tale om en verserende retssag, optræder Bolette her under pseudonym.

I 37 PROCENT AF VOLDTÆGTSSAGERNE ER GERNINGSPERSONEN EN NUVÆRENDE ELLER TIDLIGERE PARTNER

Jørn Vestergaard,
professor i strafferet ved Københavns Universitet

Hvad taler for en ny voldtægtsslov, hvori voldtægt eksplicit er defineret som sex uden samtykke?

Jeg er ikke i tvivl om, at det på lidt længere sigt vil kunne have en betydning for udviklingen af ordentlige nutidige normer med hensyn til kønsroller, seksualmoral og den slags.

Jeg tror ikke, man skal forvente en stor ændring i retspraksis, eller at der bliver dømt langt flere voldtægtssagforbrydere, og jeg synes, det er en lidt skæv argumentation, når nogle gør gældende, at det er vigtigt at få flere anmeldelser og domfældelser. Det vigtige er, at vi får så få krænkelser som muligt. Her mener jeg, at lovgivningen kan have en betydning for erkendelsen af, hvor grænserne går.

Hvis man ser på de svenske regler, nævner de slet ikke ordet samtykke. Kernebegrebet er frivillighed, og jeg tror, det kan have en betydning for forståelsen af forskellen mellem den nuværende bestemmelse, og den, som er foreslået. Frivillighed må være noget, som alle kan acceptere som en nødvendig betingelse for seksuelt samkvem.

Det, som nok i dag bremser sagerne, er, at der stadigvæk er en tendens til at lægge for me-

get vægt på, om der har været vold eller tvang i en eller anden form. Hvis man tog udgangspunkt i begrebet frivillighed, ville det nok rykke grænserne lidt, selvom de kolossale bevismæssige udfordringer i sager med påstand mod påstand vil bestå.

Er der noget, som taler imod en ny voldtægtsslov, hvori voldtægt eksplicit er defineret som sex uden samtykke?

Nej. Jeg har en udpræget tillid til, at ingen risikerer et justitsmord. Det er jo kun i de sager, hvori der er substans, at der rejses tiltale, og de danske domstole skal nok kunne lægge snittet, så ingen bliver dømt for noget, de ikke havde fortjent at blive dømt for. Der er også et apfelsystem, som giver stor sikkerhed for, at der ikke begås justitsmord.

VOLDTÆGT I DANMARK

Alt for få voldtægter anmeldes i Danmark, endnu færre når for en dommer og et fåtal ender med dom.

FRA VOLDTÆGT TIL DOM

1. Voldtægtsofferet anmelder sin voldtægt hos politiet. Det kan være umiddelbart efter hændelsen eller flere år senere. I 2017 blev der anmeldt 944 voldtægter eller forsøg på voldtægt.

2. Nogle gange tilses voldtægtsofferet af en læge med henblik på at tilse skader og samle spor. Biologiske spor kan sikres op til syv dage efter overgrebet. Undersøgelsen sker på Center for Voldtægtsofre eller på Center for Seksuelle Overgreb.

4. Anklagemyndigheden hos politiet vurderer, om der er grundlag for at efterforske sagen.

3. Voldtægtsofferet tilbydes en bistandsadvokat inden første afhøring.

5.100

kvinder udsættes hvert år for tvangssamleje eller forsøg på det.

(*Tallet er forbundet med en vis usikkerhed)

944

anmeldelser for voldtægt eller voldtægtsforsøg blev registreret af politiet i 2017

94

personer blev dømt skyldige i voldtægt eller voldtægtsforsøg i 2017

5. Politiet undersøger sagen. De afhører voldtægts-offeret og eventuelle vidner og indsamler så mange biologiske beviser som muligt, f.eks. fra lægeundersøgelse og undersøgelse af gerningsstedet.

HVIS GERNINGSPERSONEN IKKE ER IDENTIFICERET:

6. Politiet præsenterer deres fund for anklagemyndigheden, som tager stilling til, om der er grundlag for at fortsætte efterforskningen med henblik på at anholde gerningspersonen, eller om sagen skal lukkes, fordi man ikke har været i stand til at identificere gerningspersonen.

Ved **70%** af anmeldelserne siger politiet en gerningsmand

5. Politiet undersøger sagen. De afhører voldtægtsofferet og eventuelle vidner og indsamler så mange biologiske beviser som muligt, f.eks. fra lægeundersøgelse og undersøgelse af gerningsstedet.

6. Hvis anklagemyndigheden vurderer, at der er nok beviser til, at retten vil dømme den sigtede, rejses der tiltale, og sagen kommer for retten. Hvis anklagemyndigheden vurderer, at beviserne i sagen ikke er stærke nok, lukker de sagen, før den kommer for en dommer.

HVIS GERNINGSPERSONEN ER IDENTIFICERET:

7.

Hvis anklagemyndigheden vælger at rejse tiltale, bliver den tiltalte og eventuelle vidner indkaldt til at møde i byretten. Den tiltalte har ret til at anke og få sagen taget op i landsretten, hvis han eller hun er uenig i dommens afgørelse. Det samme kan anklagemyndigheden.

Voldtægtsofferet selv kan ikke beslutte, om der skal ankes eller ikke, for hun/han er nu vidne og ikke længere part i sin egen sag. I 2017 blev 94 personer dømt – det svarer til 10% af de oprindelige anmeldelser og under én procent af de formodede antal voldtægter og voldtægtsforsøg.

Europa vedtager nye voldtægtslove på striben

En række grove voldtægtssager har rystet flere lande i Europa og sat spørgsmålet om bedre beskyttelse af voldtægts ofre på dagsordenen. Sidste år indførte Island og Sverige en samtykkelov, og Spanien ser ud til at følge trop.

Af Nora Rahbek Kanafani

De fem mænd på anklagebænken hævdede, at det var frivilligt. I retten fortalte de, at den 18-årige pige, de havde mødt kun 20 minutter forinden ved Tyreløbet i Pamplona, Spanien, havde haft sex med dem alle i indgangspartiet til en beboelsesejendom. Videoer, som mændene optog og delte på det sociale medie Whatsapp, viser hende dog passiv og slap med lukkede øjne. Mændene blev efterfølgende dømt for seksuelt overgreb, men frikendt for voldtægt, fordi de tilsyneladende hverken brugte vold eller trusler om vold mod kvinden.

Retssagens udfald fik i april 2018 i tusindvis af spaniere til at gå på gaden i protest, og regeringen måtte love en lovændring, der understreger, at "kun ja betyder ja". Der skal et aktivt samtykke til, ellers er det voldtægt.

Dermed ser Spanien ud til at slutte sig til de otte lande i Europa, hvis voldtægtslove allerede bygger på samtykke.

Svensk regering trodser advarsler

Også i Sverige vakte en række grove voldtægtssager furore og fik befolk-

ningen til at kræve bedre beskyttelse. I 2013 blev tre mænd frifundet efter at være blevet anklaget for at voldtage en 15-årig pige med en vinflaske til hun blødte. Frifindelsen blev blandt andet begrundet med, at "folk, der indgår i seksuelle aktiviteter, gør ting ved hinandens kroppe på spontan vis uden at bede om samtykke". Domstolens vurdering var, at når pigen havde nægtet at sprede benene, kunne det have været et tegn på "generthed".

Da den svenske regering i december 2017, efter intenst lobbyarbejde fra landets kvindeorganisationer, valgte at introducere en ny samtykkelov, der trådte i kraft sidste sommer, valgte den samtidig at overhøre flere juristers advarsel om, at der ikke var et juridisk behov for at vedtage ny lovgivning, og at en samtykkelov ikke ville føre til en stigning i antallet af domme.

Advokatsamfundets generalsekretær Anne Ramberg advarede i svensk TV (STV) mod politisk populisme på baggrund af sager som den ovenstående og efter #MeToo: "Politikerne må passe på, at de ikke bliver påvirket af

stærke holdninger, hvor sympatiske de end er," sagde hun.

Flere domme for voldtægt

Trods de manglende forventninger til, at loven skulle føre til flere domme, viste en optælling, udført af Sveriges Radio i efteråret 2018, at loven allerede på få måneder har ført til, at flere forbrydelser end tidligere er blevet bedømt som voldtægt.

Ud af 20 afsluttede domme har den nye lov haft afgørende betydning i tre tilfælde, hvor gerningsmanden ikke havde sikret sig kvindens samtykke.

En af sagerne handler om en kvinde, der var faldet i søvn til en efterfest og vågnede ved, at en mand var ved at tage hendes tøj af. Omtåget nåede hun ikke at sige stop, før overgrebet begyndte.

Ifølge Sveriges Radios undersøgelse ville sagen med den gamle lov måske nok været blevet dømt som et seksuelt overgreb, men fordi der hverken var vold eller trusler om vold til stede, ville den ikke blive dømt som voldtægt. Det blev den nu, og manden blev idømt to års fængsel, en dom han har anket.

Vold og trusler som omdrejningspunkt

Silvia Ingolfsdottir Åkermark er svensk anklager og har specialiseret sig i voldtægtssager.

Hun var oprindeligt ikke selv fortæller for en ny lovgivning, da hun mente, den højest ville have symbolsk værdi.

"Jeg troede faktisk ikke, den ville få den store effekt, fordi man jo ofte sidder med sager, hvor den ene part hævder, at der var samtykke og den anden, at der ikke var. Jeg syntes egentlig loven var fin, som den var", fortæller hun til AMNESTY.

Efter at loven trådte i kraft, oplevede Silvia Ingolfsdottir Åkermark dog, at

Tusindvis af spaniere gik på gaden i april 2018, da fem mænd blev frikendt for at have voldtaget en 18-årig kvinde til Pamplonas tyrefestival. Mændene blev dømt ni års fængsel for seksuelle krænkelser. Protesterne blussede igen op, da mændene i juli blev løsladt mod kaution, mens deres appelsag verserede. En regional domstol opretholdt i december dommen.

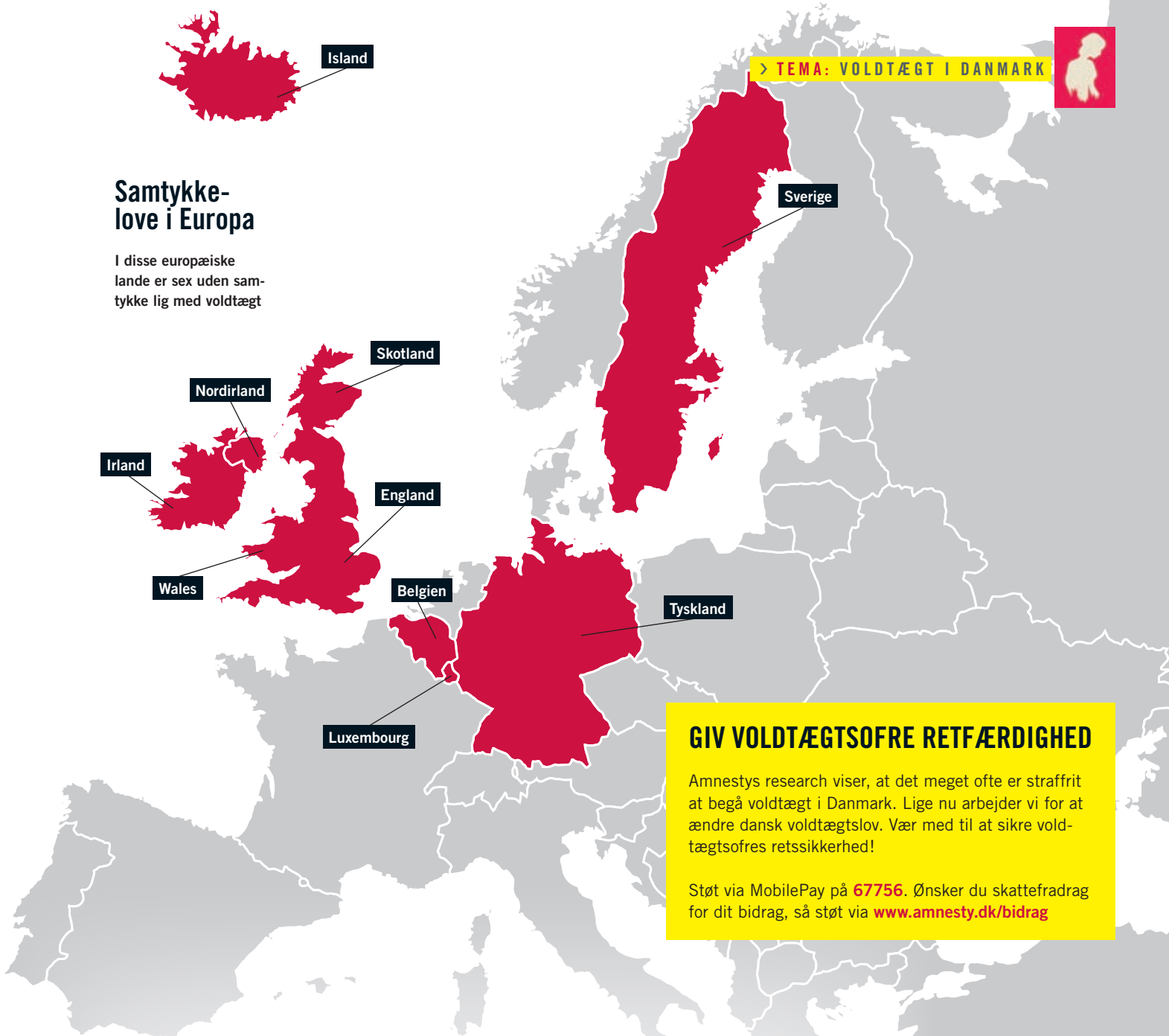
Foto: Xabier Lertxundi/Ritzau Scanpix

Samtykke- love i Europa

I disse europæiske lande er sex uden samtykke lig med voldtægt

GIV VOLDTÆGTSOFRE RETFÆRDIGHED

Amnestys research viser, at det meget ofte er straffrit at begå voldtægt i Danmark. Lige nu arbejder vi for at ændre dansk voldtægtslov. Vær med til at sikre voldtægtssofres retssikkerhed!

Støt via MobilePay på **67756**. Ønsker du skattefradrag for dit bidrag, så støt via www.amnesty.dk/bidrag

lovændringen alligevel gjorde en forskel i forhold til den måde, hun som anklager gik til en sag på. Ligesom den nuværende danske lov var den tidligere svenske voldtægtslov fokuseret på, at der skulle have været vold eller trusler om vold til stede. Og derfor bliver tilstedeværelsen af vold og trusler ofte omdrejningspunkt for sagen.

”Jeg kan se, at jeg i dag spørger anderledes ind til hændelsen, når jeg sidder over for en klient, der er blevet udsat for voldtægt. Før i tiden ledte jeg altid efter volden og tvangen i overgrebet, når jeg skulle føre en sag. Nu ser jeg også på, om kvinden samtykkede,” fortæller hun.

Briterne først med samtykke

Storbritannien var det første europæiske land, der indførte en voldtægtslov, der bygger på samtykke. I praksis

har samtykke været en del af loven siden 1952.

I 2002 indførte den daværende regering en række reformer, da man så, at antallet af voldtægtsdomme i de seneste 20 år var faldet markant. Et af tiltagene var at understrege samtykkeaspektet i loven, hvilket fik flere kvinder til at anmelde forbrydelsen og antallet af domsfældelser til at stige.

Kirsty Bridelow har i snart 20 år arbejdet både som anklager og forsvarer i London, og efter hendes mening styrkede reformerne voldtægtssofres tillid til retssystemet. ”Man gjorde simpelthen retssystemet mere tilgængeligt for voldtægtssofrene. Tidligere kunne kvinden godt risikere, at skylden blev rettet mere mod hende end mod manden; ’hun burde ikke have været så fuld i hans selskab’. Nu er kvindens rettigheder blevet mere ud-

penslet i loven, og det er brugbart,” siger Kirsty Bridelow.

I november sidste år var Kirsty Bridelow medunderskriver på et debatindlæg i Berlinske Tidende sammen med Amnesty, der opfordrede den danske regering til at følge det britiske eksempel og indføre en samtykelov.

”Jeg blev meget overrasket, da jeg hørte, at Danmark har sådan en forældet voldtægtslov. Ingen har krav på sex med et andet menneske, og den nuværende danske lov sender et signal om, at kvindens krop ikke er hendes egen. Da jeg læste jura, diskuterede folk også, om voldtægt var muligt indenfor ægteskabet, eller om kvinden havde pligt til at have sex med sin mand – det gør vi jo heldigvis ikke længere,” siger Kirsty Bridelow. ☺

Cypern

”

Det var mennesker i fuldkommen hjælpeløs nød, og hvis man ikke griber ind der, så griber man aldrig ind.

”Sæt menneskerettighederne på skoleskemaet!”

Vi skal have fat i børnene for at genskabe respekten for menneskerettighederne, mener forfatteren Knud Romer, der som søn af en tysk krigsflygtning blev stærkt grebet, da han så syriske flygtninge vandre på motorvejene på sin fødeø Falster.

Af Roberto Zacharias |
Foto Lærke Posselt

Knud Romer

Forfatter, radiovært
og debattør

58-årige Knud Romer fik efter mange år i reklamebranchen sit store litterære gennembrud i 2006 med den prisbelønnede erindringsbog ”Den som blinker er bange for døden”, der handler om hans opvækst i Nykøbing Falster. Også hans seneste bog fra 2018 – Kort over Paradis – blev godt modtaget af både læsere og anmeldere. Udover jobbet som forfatter er Knud Romer kendt som en markant debattør, og han er desuden vært på Radio24syv-programmet RomerRiget, der tager afsæt i aktuelle problematikker, fænomener og begivenheder.

FN’s Verdenserklæring om Menneskerettigheder fyldte 70 år i december. Hvad tænker du om menneskerettighedssituationen i Danmark lige nu?

Det er faktisk ret grotesk, at menneskerettighederne – kronjuvelerne af den menneskelige evolution – kun er 70 år. 70 år! Beatles var jo nærmest dannet på det tidspunkt. Og man tror, det er løgn, når demokratisk valgte politikere nu sidder inde på Christiansborg og siger, at de vælger at se bort fra dem, uden at det udløser et ramaskrig af forargelse. Det er jo crazy shit, at man fra regeringens side siger, at man vil gøre det så ubehageligt som muligt for flygtninge at være i Danmark. Tænk sig at komme til et sted, hvor du ikke er velkommen og skal leve under så kummerlige forhold som muligt, så du hurtigst muligt forlader landet igen.

Hvad er din forklaring på, at menneskerettighederne er kommet under pres – også herhjemme?

Normalt ville man sige, at det skyldes lavkonjukturer. At når krybben er tom, så bides hestene. Men sådan er det jo ikke. I en tid med en meget høj velstand sker der en systematisk overførsel af midler fra de svageste stillede til middelklassen. Samtidig kaster man sig over minoriteter og laver maskerede særlovgivninger som niqabforbuddet, der er rettet mod færre mennesker, end der er på et fodboldhold. Det er for så vidt et indgreb over for ens borgerlige rettigheder, samtidigt med, at det forvandler et undertrykkelses-symbol til et symbol for modstand, og kun er ude på at tegne et negativt billede af udlændinge generelt og provokere til konflikt. Globaliseringen får skylden for den her nationale oprustning; folk føler sig presset på arbejdsmarkedet og på deres identitet. Men jeg synes godt nok, at det står meget svagt til med identitetsdannelsen, hvis 250.000 mennesker med muslimsk baggrund kan true seks millioner menneskers kulturelle identitet.

Hvor bliver menneskerettighederne konkrete for dig?

Jeg kommer selv fra en flygtningefamilie – min mor flygtede fra Tyskland til Danmark under krigen – så det var utåleligt for mig at se de syriske flygtninge gå på motorvejene på Falster, hvor jeg er vokset op. Det var mennesker i fuldkommen hjælpeløs nød, og hvis man ikke griber ind der, så griber man aldrig ind. I sådan en situation er der noget, som står over retsplejeloven og straffeloven, fordi det simpelthen er mere vigtigt – og det er menneskeværdsøds, frihed og forpligtelsen til at hjælpe folk i nød.

Hvorfor er det vigtigt at holde fast i menneskerettighederne?

Lige for tiden er der en konstant diskussion af, hvornår du er fuldgyldigt medlem af samfundet – hvornår er du statsborger og kan nyde dine statsborgerlige rettigheder. Nationalstaten beskytter jo ikke mennesker. Den beskytter statsborgere. Og der er det jo skønt med de her universelle rettigheder, som ikke er til diskussion. Problemet er bare, at demokratiet kan afskaffe rettigheder, hvis der er flertal for det, som man ser det i både Danmark og udlandet lige nu.

Hvad skal vi gøre for at genskabe respekten for menneskerettighederne?

Hvis vi skal have dem ind på lystavlen igen, nytter det ikke noget med de voksne. Så skal de på skoleskemaet. Børnene skal lære, hvordan det var før, vi havde menneskerettigheder, og hvordan det ville se ud, hvis de blev sat ud af spil. Det kunne man for eksempel gøre ved at tage fat i deres egen sårbarhed: Hvordan er forholdene i skolegården uden rettigheder? Er du nogensinde blevet mobbet? Er du bange for at få tæv? Bliver du behandlet vilkårligt og uretfærdigt af autoriteter? Så kan det være, at vi får en generation, der igen værdsætter menneskerettighederne.

Rebel fra ELN (Ejército de Liberación Nacional, Den Nationale Befrielsehær). ELN har stået uden for fredsftalen med FARC. I flere år har der dog været ført samtaler med regeringen om at indlede forhandlinger i Ecuador.

Blodig fred

Antallet af mord er faldet brat siden den colombianske stat og oprørgruppen FARC for to år siden indgik en fredsftale. Til gengæld er den målrettede vold mod menneskerettighedsaktivister og ledere af sociale bevægelser i landområderne taget til. AMNESTY er taget til Colombia, hvor kampen om cocadrykningen og mineralerne raser.

Af Erik Halkjær

Yisel Caraboli Renteria hørte motorcyklen på lang afstand. Det var søndag morgen, og børnene og deres fætre og kusiner var allerede oppe. Nogle af dem legede på gulvet. Et par af de andre var gået udenfor. Yisel lå stadig i sin seng.

Den ældste søn, John, sad hen-slængt i hjørnet ved den lille butik ved siden af huset. Han så motorcyklen med de to bevæbnede mænd nærme sig og standse uden for butikken. Den ene mand pegede på Yisels hus og sagde, at i dag skulle det være.

”Det er hendes tur. Nu skal hun bide i græsset”.

John smuttede hurtigt ned ad gaden og ind i sin mors hus.

”Mor, du må se at komme væk. Der er to mænd her, som vil myrde dig”, gispede sønnen.

Yisel stak hurtigt lidt penge til sig og sprang ud ad bagdøren. Naboens søn lovede at vente på hende længere nede ad vejen med sin motorcykel.

Iført pyjamas klamrede Yisel sig til nabodrengens ryg. De kørte hurtigt til

den nærmeste by, Santander de Quilichao, i det nordlige Cauca. I hånden havde Yisel en pose med undertøj, en kjole og 30.000 colombianske pesos (cirka 70 danske kroner).

Magtkamp om jorden

Hun ved ikke præcist, hvornår truslerne begyndte, men mener, at det var i 2014. Her blev hun formand for en organisation for ofre for seksuelle overgreb, som hun selv havde været med til at stifte, efter at hun som 19-årig blev voldtaget af en paramilitær leder. Truslerne fortsatte, da hun begyndte at engagere sig i arbejdet for at beskytte oprindelige folks rettigheder i området Alto Naya. De oprindelige beboere har i generationer dyrket området frugtbar og mineralrig jord, men siden 1990'erne er mange blevet ofre for både de paramilitære styrkers, guerillaens og militærets magtkampe og brutale vold.

Dengang var det en gruppe ved navn Águilas negras (de sorte ørne), der stod bag truslerne. I årene 2006-

2009 var de en gruppe forhenværende paramilitære med tilknytning til narkotikasmugling, men ifølge det colombianske politi eksisterer denne gruppe ikke mere. Dens navn og logo bruges dog stadigvæk af forskellige væbnede grupper for at skræmme aktivister som Yisel til tavshed. I dag er det guerillagruppen ELN, der truer hende. Hvorfor ved hun ikke præcist, men de bevæbnede guerillaers fortsatte beståen afhænger af narkotikaen – og dermed jorden – og da Yisel netop kæmper for en anden fordeling af jord, kommer hun ofte i store vanskeligheder.

”Jeg tør næsten ikke sige det, men altså jeg støttede op om fredsprocessen. Jeg ønskede, at krigen skulle holde op. Men jeg tror, at hvis FARC stadig havde været her, så havde vi ikke været lige så mange ledere af sociale bevægelser, som havde været tvunget på flugt. Nu udspiller der sig en magtkamp om jorden. Det er ingen hemmelighed, at alle gerne vil have kontrol over den”, siger Yisel, som

COLOMBIA

Hovedstad: Bogotá

Politisk: Republik. Juan Manuel Santos blev valgt til præsident i 2010 og indledte fredssamtaler med guerillahæren FARC. En fredsaftale blev underskrevet i november 2016. 17. juni 2018 vandt højrekandidaten Iván Duque over venstrefløjens Gustavo Petro og blev ny præsident. Colombia er ramt af krisen i Venezuela, og man anslår, at mindst én million venezuelanere har krydset grænsen til Colombia.

Areal: 1.141.748 km². (Danmark: 42.924 km²).

Befolkning: 50 millioner.

- ▶ skjuler sig i en lejlighed i storbyen Cali. Hun vil nu forsøge at få asyl i et land i Europa.

Aktivister i fare

Freden mellem FARC og den colombianske stat har medført, at volden i landet er mindsket. I de foregående 42 år har Colombia ikke oplevet så få mord og drab som i dag.

Til gengæld er den målrettede vold mod menneskerettighedsaktivister og ledere af sociale bevægelser i landområderne taget til. 283 menneskerettighedsaktivister og ledere af sociale bevægelser er blevet dræbt i perioden fra fredsaftalen blev vedtaget i november 2016 til juli 2018. Hårdest ramt er det nordlige Cauca, der siden 90'erne har været centrum for en magtkamp om ressourcerne.

Da de paramilitære styrker efter en aftale med regeringen nedlagde våbenene i 2006, overtog venstregueril-

laen FARC kontrollen med store dele af Alto Naya. Også venstreguerillaen ELN og forskellige kriminelle grupperinger gjorde krav på området, især da FARC senere indledte sine fredssamtaler med den colombianske regering.

Situationen er den samme flere andre steder i Colombia. Fællesnævneren er kampen om kontrol over landbrugsjord til dyrkning af narkotika, desuden mineraler og smuglerruter. Og de aktivister, der kæmper for flere rettigheder til de oprindelige beboere, eller for en retfærdig fordeling af jord, sætter livet på spil.

Nej-siden på magten

En af fredsprocessens største kritikere er landets nye regeringschef, som trådte til i august 2018. Præsident Iván Duque Márquez er leder af det konservative parti, Centrumdemokraterne, og modstander af fredsaftalen - blandt andet vil han have hårdere straffe til de tidligere FARC-soldater.

Og det bremser fredsprocessen, fortæller Soraya Gutiérrez Argüello, der er advokat og formand for menneskerettighedsorganisationen CAJAR.

”Nej-siden sidder på magten. De er ikke interesseret i at finde løsninger på den uretfærdige jordfordeling, som er noget af det mest centrale i fredsaftalen. For at kunne gennemføre fredsaftalen kræves penge og flere lovreformer, men de tilkendegivelser, vi har fået, fortæller, at statsbudgettets poster til fredsaftalen vil blive reduceret, og at forslagene til reformer ikke bliver til

noget. I stedet for at hjælpe bønderne med at finde alternativer til coca vil regeringen fokusere på at fjerne dyrkningen helt og holdent”, siger hun.

Den nye regering viser heller ikke tegn på at ville genoptage fredshandlingerne med ELN-guerillaen, som blev afbrudt i foråret 2018. Mulighederne for fredssamtaler bliver ikke bedre af regeringens negative indstilling til fredsaftalen med FARC og den omstændighed, at flere forhenværende FARC-krigere har grebet til våben igen.

Efter fredsaftalen er 71 forhenværende FARC-krigere, som havde indleveret deres våben og stillet op til de statslige programmer for genintegration i samfundet, blevet myrdet. Det skærper uroen blandt FARC's medlemmer og mistanken hos ELN om, at de ikke kan føle sig sikre uden våben.

”Nogle idioter”

En af dem, der i øjeblikket afviser mulighederne for en fredsaftale med ELN, er general Álvaro Pico Malaver, som har været det colombianske politis repræsentant både ved fredshandlingerne med FARC og ELN. Tilbagelænet i sin sorte læderlænestol i politiets hovedkvarter i Bogotá siger han, at han ikke vil diskutere politik.

”Men ELN er nogle idioter. De synes, at de er finere end alle andre og tror, at de stadigvæk kan få deres krav igennem med våben, men det kommer ikke til at ske. Den eneste vej frem går gennem dialog”, siger Álvaro Pico.

Truet. Efter at være blevet udsat for overgreb og truet af både paramilitære grupper og guerillaen søger Yisel Caraboli Renteria nu asyl i Europa.

Foto: Erik Halkjær

Et liv på flugt. María Ruth Sanabria Rueda var et af de få medlemmer af det venstreorienterede parti Unión Patriótica, der overlevede den brutale udrensning i 1980'erne og 90'erne. Partiet var en politisk udløber af flere guerillagrupper på venstrefløjnen og havde omkring 4000 medlemmer, der stort set alle blev dræbt af medlemmer af de statslige sikkerhedsstyrker samt paramilitære grupper.

Han har siden sin ungdom været politimand og har blandt andet været chef for landets største politidistrikt, Region 7, som omfatter hele Amazonasområdet i det sydøstlige Colombia. Han har også arbejdet i politiets efterretningstjeneste og været chef for Interpol i Colombia. Nu er han leder af det såkaldte fredspoliti, som står for sikkerheden i de 26 zoner, hvor FARC-guerillaen holder til, indtil de er genintegreret i samfundet.

Álvaro Pico indrømmer, at det er umuligt for politiet og militæret at garantere befolkningens sikkerhed i hele landet. Han mener, at hovedårsagen er narkotikaen.

”Hvis ikke der fandtes narkotika, ville der ikke findes nogen guerilla, og hvis der ikke fandtes nogen guerilla, ville der ikke være nogen problemer med narkotika. Vi nåede frem til en fredsaftale med landets største guerillagrupper, men vi har fortsat ELN flere steder i landet, og nu endda også afhoppede FARC-soldater – og så narkokartellerne og andre illegale kriminelle grupper”, siger politichefen.

Fredsaftalens største succes er ifølge Álvaro Pico netop de ting, som militæret og politiet havde ansvar for. De havde tilsyn med og ansvar for, at 8000 FARC-soldater lod sig registrere i hver af de 26 afvæbningszoner, hvor de afleverede deres våben.

FARC er blevet et politisk parti, hvilket også var en del af fredsaftalen, men resterende dele af fredsaftalen står over for større udfordringer.

”Jeg kan ikke sige noget om det”, siger han og peger på optageudstyret.

”Men med hensyn til fredsaftalens dele om genintegrering og retfærdighed...”

Álvaro Pico trækker en finger hen over halsen.

På flugt

Kvindesagsaktivisten María Ruth Sanabria Rueda ved ikke, hvor mange mordforsøg hun har overlevet.

Jeg bliver forfulgt, folk bliver stående for at tage billeder uden for, hvor jeg bor, og bevæbnede mænd kører forbi på motorcykel.

María Ruth Sanabria Rueda

En sen aften i maj 2018 kastede hun sig ind under en sænket vejboom ved en politikontrolpost i nærheden af Tame i Arauca. Hun faldt ned på knæ foran en politimand, som rettede et automatgevær mod hendes hoved og forlangte at få at vide, hvem hun var.

Blot et par minutter tidligere var hun standset i sin bil i et vejkryds for at tage afsked med en kollega. De var på vej hjem efter at have besøgt en landsby, hvor de informerede om kvinders rettigheder og fredsaftalen med FARC.

”En pickup kørte forbi. Da den vendte om og kom tilbage, råbte mine livvagter, at jeg skulle hoppe ind i bilen igen”, siger María Ruth.

På grund af tidligere trusler havde María Ruth fået en skudsikker bil og to livvagter af den colombianske stat. Det var hun taknemlig for den aften. Så snart hun havde smækket bildøren i, slog kuglerne ind i bilens døre, skærme og vinduer. Den livvagt, som kørte bilen, trådte speederen i bund og kørte i retning mod den nærmeste politikontrolpost.

De blev forfulgt af bilen med attentatmændene, som blev ved med at skyde. Der dukkede yderligere en bil op på siden af dem med flere mænd, der skød. Da de nåede frem til politikontrollen, var alle fire dæk punkteret, og man kunne tælle op mod tredive skudhuller i bilen.

► ”Vi skreg til politiet gennem ruderne, at de skulle hejse bommen, men de blev bare stående med deres våben og gjorde ingenting. Til sidst kastede jeg mig ud af bilen og krøb ind under bommen. Mine livvagter kom ud med hænderne over hovedet”, fortæller María Ruth.

Da politiet havde forstået, at det var en internationalt prisbelønnet menneskerettighedsforsvarer med livvagtsbeskyttelse, de stod overfor, faldt de til ro. Efter den nat måtte María Ruth endnu en gang flygte fra sit hjem. Hun bor nu under fortsat beskyttelse med sin familie i Bogotá.

”Jeg bliver forfulgt, folk bliver stående uden for de huse, hvor jeg har boet for at tage billeder, og bevæb-

nede mænd kører forbi på motorcykel. Jeg er blevet tvunget til at flytte flere gange. Når jeg anmelder det, siger politiet og militæret, at det er guerillaen, men guerillaen benægter det; de har ingen problemer med mit arbejde”, fortæller María Ruth Sanabria Rueda.

Trods truslerne fremhæver hun selv, at international bevågenhed gør hende mere tryk, end hun ellers ville have været. Førrige år blev hun belønnet med Diakonias og Den Svenske Kirkes hæderspris for sit livslange engagement i menneskerettighederne.

”Hvis ikke Sverige havde givet mig den pris, havde jeg ikke fået den beskyttelse og hjælp, som jeg nu har. Det internationale samfunds interesse for

situationen i Colombia er livsvigtig”, siger María Ruth.

Også Soraya Gutiérrez Argüello er blevet internationalt bemærket for sit arbejde, hvilket hun mener har været af stor værdi for at kunne imødegå de mange trusler og attentatforsøg, som hun og hendes kolleger udsættes for fra paramilitære gruppers side, men også fra ukendte gerningsmænd, der anklager aktivisterne for at være guerrillamedlemmer.

”Det er vigtigt, at FN’s Sikkerhedsråd og de lande, som støttede op om freds aftalen, fortsætter med at presse regeringen til at arbejde videre med fredsprocessen; ellers kommer der ikke til at ske noget”, siger Soraya Gutiérrez Argüello. ◊

Fred. Verdens ledere jublede den 26. september 2016, da Colombias præsident Juan Manuel Santos (t.v.) og FARC-lederen Rodrigo ”Timochenko” Londoño sluttede fred.

Foto: John Vizcaino/Ritzau Scanpix

KONFLIKTENS OFRE

Ifølge FN's Flygtningeorganisation UNHCR fandtes der i 2018 næsten 7,7 millioner colombianere, som var interne flygtninge, mens 360.000 tidligere var registreret som flygtninge i udlandet. Man anslår, at 250.000 personer er blevet dræbt under konflikten, heraf 180.000 civile.

Amnesty International har kritiseret freds aftalen for at kunne indebære en risiko for straffrihed for forbrydelser, begået af sikkerhedsstyrkerne og FARC.

En svær vej til fred

I efteråret 2016 hyldede omverdenen freds aftalen mellem regeringen og FARCguerillaen, som afsluttede den væbnede konflikt, som blev indledt i 1964. Der er dog længe til, at Colombia får en varig fred.

Freds aftalen mellem FARC-guerillaen og den colombianske stat består af fem dele:

1 OMFATTENDE UDVIKLING AF AGERBRUG. Jordløse bønder loves land, og en tydeligere ejerregistrering skal etableres. Colombia har den mest uensartede fordeling af jord i Latinamerika.

2 POLITISK DELTAGELSE. Styrke civilsamfundets muligheder for at blive en del af de politiske beslutningsprocesser.

3 AFSLUTNING PÅ KONFLIKTEN. Afvæbning af FARC, som skal danne et politisk parti og vil modtage støtte og sikkerhed for genintegrering i samfundet.

4 ULOVLIGE RÅVARER. Dyrkning af afgrøder til brug for fremstilling af narkotika erstattes af alternative afgrøder.

5 OFRE. De, som har begået krigsforbrydelser, skal erkende dette og forsones med deres ofre, som desuden skal have erstatning. Fængselsstraf kan idømmes med 5-8 års fængsel. De, som ikke deltager i processen, kan forvente op til 20 års fængsel.

KILDE: Colombias regering

AMNESTY MENER

Amnesty advarer om, at mord og trusler er en daglig foreteelse over for dem, der forsvarer menneskerettighederne i Colombia, og at myndighederne ikke stiller de skyldige til ansvar.

”Landdistrikter, der historisk har lidt mest under den væbnede konflikt i Colombia, fortsætter med at være plaget af vold. Den nuværende regering har endnu ikke forsøgt at sætte en stopper for dette. Der hersker en stigende følelse af håbløshed, for dag efter dag fortsætter myndighederne med at vende ofrenes ryggen. To år efter freds aftalen blev indgået, er fremskridtene langsomme, og ofrenes krav om oprejsning forhindres,” siger Erika Guevara-Rosas, der er chef for Amnestys Amerikaafdeling.

Homofobisk klapjagt i Tjetjenien

For anden gang på mindre end to år får en bølge af mord og tortur Tjetjeniens LGBTI-personer til at frygte for deres liv. Her fortæller Amnesty's Rusland-researcher Natalia Prilutskaya om sit arbejde i et land, hvor ingen tør tale frit.

Af Natalia Prilutskaya

Hver gang jeg besøger den tjetjenske hovedstad Grosnyj, bliver jeg ramt af kontrasten imellem skinnende skyskrabere i glas, luksusbutikker, fashionable cafeer og den næsten håndgribelige frygt, der ligger i luften. Folk vælger deres ord med omhu, når de taler med hinanden.

I januar bekræftede det russiske netværk for lesbiske, bøsser, bi- og transpersoner (LGBT), at de tjetjenske myndigheder har genoptaget omfattende arrestationer af personer, som man antager er homoseksuelle, og har fængslet og tortureret dem.

Ifølge organisationens kilder er omkring 40 mennesker blevet arresteret siden december, og mindst to mennesker er døde efter at have været udsat for tortur. Politiet har angiveligt også krævet, at homoseksuelles familier begår "æresdrab" på deres familie-medlemmer og fremviser beviser på mordene.

Beretningerne kommer efter en tidligere såkaldt "udrensning af bøsser" i 2017, hvor hundredvis af mænd blev fængslet og tortureret.

Undskyldning på tv

I Grosnyj er husmure, butikker og kontorer fyldt med portrætter af den tjetjenske leder Ramzan Kadyrov.

Det er næsten umuligt at se tv eller at lytte til radio uden at høre hans navn.

Frygten for Kadyrov gennemsyner ethvert aspekt af livet i Tjetjenien. Enhver, der vover at klage over myndighederne, risikerer at blive forfulgt. Kadyrov står bag en årelang kampagne med chikane, intimidering og vold mod menneskerettighedsaktivister. En typisk straf for at være uenig med styret er, at man bliver tvunget til at give en offentlig undskyldning på tv, får sit hjem brændt ned, eller at der bliver fabrikeret falske anklager mod en.

Det kræver derfor omhyggelig planlægning at arrangere møder med menneskerettighedsforkæmpere for at sikre deres anonymitet og sikkerhed.

Carte blanche fra Rusland

Maxim Lapunov er indtil videre den eneste, som har stået offentligt frem og fortalt, hvad han har været udsat for. Han har endda indgivet en formel klage til de russiske myndigheder.

Maxim blev tilbageholdt i 12 dage i en blodindsmurt celle, tæsket med stokke og fik en plasticpose over hovedet.

"Jeg blev trukket ind i en bil på et offentligt sted foran en masse mennesker og tvunget med på politista-

tionen. Der blev jeg slået, tortureret og ydmyget," fortæller Maxim til Amnesty.

De russiske myndigheder har meddelt, at de ikke kan bekræfte Maxims påstande og har afvist at sætte en efterforskning i gang. Det er et tydeligt signal om, at de tjetjenske myndigheder frit kan begå grusomheder uden at blive stillet til ansvar for dem.

Pres på politisk elite kan hjælpe

Forfølgelserne i 2017 fik så meget international bevågenhed, at anholdelserne stoppede midlertidigt. Det viser, at de tjetjenske og russiske myndigheder ikke er immune over for kritik. Det internationale samfund kan altså spille en vigtig rolle ved at presse den politiske elite til at sikre, at de ansvarlige bliver retsforfulgt.

I 2017 hjalp det russiske LGBT-netværk hundredvis af mennesker fra Tjetjenien ud af landet. Flere lande – herunder Canada, Frankrig, Tyskland og Litauen – gav efterfølgende de forfulgte asyl.

Regeringer verden over skal gøre det klart for de tjetjenske myndigheder, at de holder øje med dem, og at disse forfærdelige forbrydelser kommer frem i lyset. Og så skal det internationale samfund fremskynde asylprocessen, så enhver, der ønsker at forlade Tjetjenien, kan gøre det hurtigt og sikkert. ◊

60.000 DANSKERE HAR INDTIL VIDERE SKREVET UNDER PÅ AMNESTYS KRAV OM, AT DE RUSSISKE MYNDIGHEDER SÆTTER EN STOPPER FOR TJETJENIENS FORFØLGELSE, FÆNGSLING OG TORTUR AF HOMOSEKSUELLE

Artiklen blev bragt i *The Moscow Times* den 17. januar 2019

Amnesty Internationals mission er at dokumentere og aktionere imod alvorlige krænkelser af menneskerettighederne. Over 100 researchere udarbejder hvert år i dusinvis af rapporter om brud på menneskerettighederne verden rundt. I hvert nummer sætter AMNESTY fokus på en udvalgt rapport.

Satellitfoto af Aswad-familiens hus før og efter den amerikanskledede koalitions bombeangreb, der den 28. juni 2017 dræbte otte civile, fem af dem børn.

Digitale aktivister undersøger bomberegningen over Raqqa

Efter researchmissioner i Raqgas murbrokker og interviews med overlevende og efterladte fortsætter Amnesty afdækningen af de store civile tab under den amerikansk ledede militærkoalitions luftbombardement af den syriske by i 2017. Senest har tusindvis af frivillige digitale detektiver gennemgået satellitfotos af ødelæggelserne.

Af Bjarke Windahl Pedersen

Siden november er i tusindvis af digitale frivillige fra hele verden rykket med helt ind i Amnesty Internationals maskinrum. Her har de været med til at undersøge mulige krigsforbrydelser fra en af verdens hårdest ramte krigszoner, den syriske by Raqqa.

De frivillige såkaldte "Strike Trackers" hjælper Amnesty med at gennemgå satellitfotos, der bygning for bygning og uge for uge kan være med til at fastslå, hvornår bestemte dele af Raqqa blev bombet i stykker under den fire måneder lange amerikansk ledede militæroffensiv for at drive Islamisk Stat (IS) ud af byen. Enhver med en mobiltelefon eller computer med internet har kunnet være med til at

kigge på en bygning over en tidslinje af satellitfotos og herefter markere, i hvilket tidsrum bygningen er eller ikke er blevet ødelagt. For at sikre datakvaliteten har målet været at få hver eneste bygning analyseret flere gange af flere forskellige frivillige.

"Der er et bjerg af beviser at gennemgå og omfanget af ødelæggelser, der har ramt civile, er simpelthen for stort til, at vi kan klare det alene. Med hjælpen fra tusindvis af Strike Trackers kan vi indsnævre præcist, hvor og hvornår koalitionen luft- og artilleri-

Har du gode øjne?

— så bliv digital detektiv for Amnesty International

Siden 2016 har frivillige fra hele verden gennem Amnestys netværk af såkaldte "decoders" hjulpet med at undersøge olieudslip i Niger Delta, militærangreb på afsidesliggende landsbyer i Darfur,

Sudan og chikane af kvinder på Twitter. Du kan være med, næste gang Amnesty søsætter et digitalt researchprojekt ved at tilmelde dig på <https://decoders.amnesty.org/>

angreb ødelagde bygningerne. Vi kan effektivt styrke vores kortlægning af den dommedagsagtige ødelæggelse i Raqqa”, siger Milena Marin, seniorrådgiver i taktisk research i Amnesty International.

”Præcisionsangreb”

Raqqa var fra 2014 til 2017 hovedbyen i Islamisk Stats selverklærede kalifat. I juni 2017 indledte en koalition, anført af USA og med støtte fra blandt andre Storbritannien, Frankrig og Syriens Demokratiske Styrker (SDF), en fire måneder lang offensiv for at drive IS ud af byen. IS forhindrede med snigskytter og bombefælder Raqqas civile indbyggere i at forlade byen.

Efter afslutningen på offensiven besøgte Amnestys researchere 42 forskellige steder i Raqqa, der var blevet ramt af luftangreb og interviewede 112 civile indbyggere. Deres vidnesbyrd stod i skarp kontrast til en udtalelse fra den amerikanske general Stephen Townsend, der under offensivens kulmination skrev, at ”der aldrig har været en mere præcis luftangrebsoperation i de væbnede konflikters historie”.

Amnesty dokumenterede, at familier uden del i krigen var blevet dræbt i koalitionens luftangreb. Dette afviste koalitionens i første omgang som ”ikke-troværdigt” og ”naivt”, men siden foretog den en kovending og er-

kendte drab på 77 civile, herunder 24 børn. Det medførte, at koalitionens civile tabstal steg med mere end 300 procent. I et brev til Amnesty i september 2018 gjorde det amerikanske forsvarsministerium det imidlertid klart, at det ikke ville anerkende noget juridisk ansvar for drabene, at man ikke agtede at kompensere overlevende eller efterladte, og at man ikke ville offentliggøre yderligere information om baggrunden for angrebene.

Hjælp til civile ofre

Derfor fortsætter Amnesty arbejdet med at afdække de civile tab og kæmpe for kompensation og hjælp til ofre og efterladte:

”På baggrund af vores grundige undersøgelser på jorden, interviews midt i Raqqas murbrokker og vores militære analyser, har vi fået den amerikanske ledede koalition til at indrømme næsten samtlige civile tab, som vi indtil nu har dokumenteret. Men lig bliver fortsat fundet i ruinerne, og dette er bare toppen af isbjerget. De data, vi får fra Strike Trackers, vil bringe os et skridt nærmere det svimlende antal civile dræbte. Det vil styrke det juridiske – og moralske – krav til militærkoalitionen, om fuldt ud at tage ansvar for sine handlinger”, siger Milena Marin.

Til april udgiver Amnesty sin rapport om civile tab i Raqqa. [↗](#)

Henning afkoder satellitfotos

Henning Vestergaard var med, da Amnesty i december samlede frivillige danskere, der undersøgte ødelæggelserne af Raqqa.

Hvordan blev du ”Strike Tracker”?

Jeg hørte et indslag om projektet i P1 en tidlig morgen og syntes, det lød spændende. Så jeg gik selv ind på Amnestys hjemmeside, og så kørte det derfra.

Hvorfor lød det spændende?

Jeg synes, det er et godt projekt, og jeg ville gerne se, hvad det gik ud på. Jeg var nysgerrig. Og jeg er pensionist, så jeg har god tid til det.

Hvad synes du om arbejdet?

Det er spændende, men man arbejder ofte i usikkerhed. Billedernes kvalitet og de mange skygger gør, at jeg ofte er i tvivl, om jeg har angivet det rigtige. Er bygninger ramt? Hvornår blev de ramt? Andre gange er man ikke i tvivl om, at noget er ramt.

Hvor mange bygninger har du undersøgt?

130 – det kan jeg se på min statistik. Jeg har vel samlet brugt omkring tre timer. Hvis jeg havde vidst, at projektet var tidsbegrænset, så kunne jeg godt have brugt mere tid på det.

Hvad håber du, der kommer ud af dine timer?

At der kommer et brugbart materiale ud af det, som man kan gå videre med. Og man får noget kompensation ud til de stakkels mennesker, som er ramt af det her.

Foto: Amnesty

”JEG HAR FÅET BLIK FOR, HVAD RETFÆRDIGHED ER”

15-årige Laura Lundemann fra Nordagerskolen i Ringe er en af de 8.500 danske skoleelever, der deltog i Amnestys seneste ”Skriv For Liv”-kampagne. Eleverne har lært, at det nytter at gøre noget i det små, mener klasselærer Kim Schou.

Af Henrik Brun

”Jeg er blevet mere opmærksom på at holde øje med uretfærdigheder, både i udlandet og i Danmark. Jeg tager stilling til flere samfundsspørgsmål og giver udtryk for flere holdninger.”

Sådan beskriver 15-årige Laura Lundemann, der går i 9. klasse på Nordagerskolen i Ringe, hvad hun har lært af at deltage i Amnestys årligt tilbagevendende ”Skriv For Liv”-kampagne, der løb af stablen i november og december. Det er tredje gang, Laura og de 21 klassekammerater har været med i kampagnen, hvor skoleelever på 7.-10. klassetrin sender breve og hilsner til aktivister, rettighedsforkæmpere og myndigheder rundt omkring i verden. Første gang var for tre år siden, da hun gik i 7. klasse.

”Hele forløbet har været en øjenåbner for mig. Jeg kan se, hvor heldige vi er i Danmark i forhold til mange andre steder,” siger Laura Lundemann.

”Jeg har fået blik for, hvad retfærdighed er, og at man ikke kan tage det for givet.”

Konkrete rettigheder

På bordene rundt i klasselokalet ligger der kort, som beskriver de enkelte sager, for eksempel om den 24-årige Geraldine Chacon fra Venezuela, der i februar 2018 blev anholdt i sit hjem og sigtet for at være tilknyttet ”voldelige modstandsgrupper.” Efter fire måneders fængsel under forfærdelige

forhold blev Geraldine midlertidigt løsladt i juni 2018, men hun må ikke forlade landet, og hendes sag er stadig åben.

De enkelte sager er beskrevet mere detaljeret i det undervisningsmateriale, som Amnesty stiller til rådighed for lærerne. Med materialet i hånden kan læreren sætte sagerne ind i en politisk og menneskeretlig sammenhæng, så eleverne får et klart billede af de overgreb, der finder sted.

”Det er selvfølgelig en vigtig del af forløbet, at børnene får overblik over, hvad menneskerettigheder er, og hvordan de kan blive undertrykt. Men det, der er det helt unikke, er, at det bliver så konkret. Det giver mening for ungerne, at de kan se, at de kan gøre noget virkeligt, for en virkelig person,” siger klasselærer Kim Schou.

Støtte til Marielles familie

Laura Lundemann valgte at skrive til familien til brasilianske Marielle Franco, der den 14. marts 2018 blev dræbt, skudt ned i sin bil sammen med sin chauffør. Marielle Franco var et populært byrådsmedlem, der i Rio de Janeiro kæmpede for sorte kvinders, LGBTI-personers og unges rettigheder. Bevismaterialet pegede i retning af, at mordet var begået af professionelle, og eksperter sagde, at kuglen kom fra brasiliansk politi. Eleverne kunne skrive til både familien for at vise deres støtte, ligesom de kunne skrive til de bra-

silianske myndigheder og kræve retfærdighed.

”Vi kan ikke gøre noget ved, at hun er død. Men vi kan støtte familien, og jeg håber, at nogen vil blive straffet for den forbrydelse,” siger Laura Lundemann.

Sager med fremskridt

Det er ikke i alle sager, at elevernes breve og beskeder fører til resultater på den korte bane, men erfaringen er, at der sker fremskridt i godt en tredjedel af tilfældene. Dertil kommer den langsigtede effekt.

”Vi ved fra utallige sager gennem årene, at brevene giver håb og nyt mod for de uretfærdigt fængslede eller undertrykte folk. Samtidig bidrager det store fo-

kus fra udlandet til at lægge et internationalt pres på myndighederne, og det skaber ofte forandring og resultater. På den måde er de danske skoleelever med til at gøre en forskel”, siger Lisa Blinckenberg, der er seniorrådgiver i Amnesty Danmark og projektleder for ”Skriv For Liv”.

Kim Schou har efterhånden prøvet Skriv For Liv i et par år, og det har mange af eleverne også. Når Amnesty i 2019 lægger nyt undervisningsmateriale ud med nye sager, har han tænkt sig at prøve noget nyt.

”Denne gang vil vi lade vores efterhånden erfarne elever i 9. klasse undervise børnene i 7. klasse i, hvordan man skriver for liv.”

Global kampagne

Skriv for Liv er Amnestys verdensomspændende brevskrivningskampagne, hvor mennesker fra hele verden skriver breve og hilsner til fængslede menneskerettighedsaktivister eller protestbreve til regeringsoverhoveder, der krænker menneskerettighederne. Sidste år blev op mod 5,5 millio-

ner breve, sms'er, underskrifter og tweets sendt afsted på verdensplan. I Danmark har cirka 8.500 skoleelever fra 176 skoler skrevet breve til støtte for fem udvalgte personer eller sager i henholdsvis Venezuela, Brasilien, Iran, Kenya og Marokko. Læs mere på [amnesty.dk/skrivforliv](https://www.amnesty.dk/skrivforliv)

AKTIVISME, ARRANGEMENTER OG RESULTATER

2,3 MILLIONER TIL MENNESKERETTIGHEDERNE

Indsamlingsbøtterne fra Amnesty's landsindsamling den 9. december 2018 er blevet talt op. I alt valgte danskerne at støtte Amnesty's arbejde for menneskerettighederne med 2.300.000 kroner. Det er en fremgang på mere end 10 procent i forhold til sidste år, hvor vi afholdt vores første landsindsamling.

I alt gik 2500 frivillige på gaden for at samle ind til menneskerettighederne.

"Vi er meget glade for resultatet og vil gerne takke de mange seje indsamlere, som brugte en søndag på at samle ind og danskerne, som valgte at støtte vores arbejde," siger Trine Christensen, generalsekretær i Amnesty Danmark.

DET KAN DU GØRE...

PÅ ÉT MINUT:

Modtag Amnesty's særlige nyhedsbrev for aktivister, og følg med i, hvad der sker rundt om i hele landet. Tilmeld dig på: amnesty.dk/aktivisme/amnesty-aktivisten

EN EFTERMIDDAG:

Vær med til at fejre kvindernes Internationale kampdag den 8. marts. Der er events i hele landet. Læs mere på amnesty.dk/samtykke eller på Amnesty's facebook-side.

EN WEEKEND:

Tilmeld dig Amnesty's årlige landsmøde. Oplev 2 dage med gode debatter, socialt samvær, aktivisttræf og aktuelle foredrag om menneskerettighederne. Læs mere på amnesty.dk/landsmode

Skriv til aktivservice@amnesty.dk, hvis du vil høre mere om aktivisme i Amnesty.

Find os på:

Stil op til Amnesty's hovedbestyrelse

Brænder du for menneskerettighederne? Så tag del i Amnesty's medlemsdemokrati og meld dig til hovedbestyrelsen.

Har du tid og lyst til at gøre noget mere for Amnesty, og har du været medlem i mere end seks måneder? Så stil op til Amnesty's hovedbestyrelse! Vi er altid på udkig efter nye, engagerede kræfter, der kan bære organisationen fremad.

Hovedbestyrelsen vælges på vores landsmøde i Nyborg i weekenden den 27.-28. april. Bestyrelsen lægger strategien for, hvilke menneskerettighedsområder vi skal arbejde med, og for de økonomiske prioriteter i dansk afdeling.

Hvis du overvejer at stille op, så send en e-mail til vores sekretariat samt skriftlige erklæringer fra fem stemmeberettigede medlemmer, der støtter

dit kandidatur. Både du og stillerne skal have været medlem af Amnesty i mindst seks måneder forud for landsmødet.

Læs mere om hovedbestyrelsens arbejde på www.amnesty.dk/hb eller kontakt Amnesty's formand Sophie Rytter på 22 27 54 57 / rytter@amnesty.dk eller sekretariatsleder Anita Andersen på 33 45 65 65 / aandersen@amnesty.dk

MINDEORD OM LINDA JØRGENSEN

Amnesty mistede en stor personlighed ved togulykken på Storebæltsbroen den 2. januar. Blandt de dræbte var 45-årige Linda Jørgensen, der i over 20 år som aktivist i Amnesty havde kæmpet mod uretfærdighed og for menneskers rettigheder.

Linda var en helt central skikkelse blandt Amnesty's frivillige aktivister. Hun var formand for Amnesty Odense og aktiv i Eventgruppen i København, og hun var et kendt og elsket ansigt ved Amnesty's møder, demonstrationer og events.

Linda var utrættelig i sit engagement for retfærdighed, og de fær-

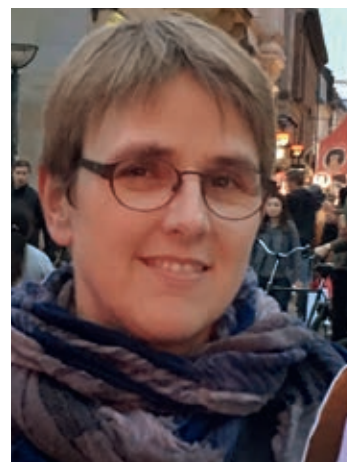
reste kunne matche hendes ihærdighed som arrangør. Så sent som i november måned var det Linda, der sørgede for, at der også kom en demonstration i Odense for at ændre voldtægtslovgivningen, og trods en vis generthed ved at tale i større forsamlinger var det Linda, der stod for hovedtalen.

Linda var utroligt dygtig til at tale med andre mennesker og at leve sig ind i deres situation. Man kunne stole på Linda, og man følte med det samme, at hun ville respektere og overholde alle aftaler, både de udtalte og de udtalte.

Hun havde et stort hjerte for retfærdighed og var tolerant som få. Som en aktivist udtrykker det, var hun så rummelig og åben, at man konstant blev udfordret til at spørge sig selv, hvorfor man ikke selv var ligesådan.

Tabet af Linda efterlader et stort savn i Amnesty, men det minder samtidig os alle om, hvor vigtig den enkeltes indsats kan være. Derfor er det helt i Lindas ånd, at Amnesty i 2019 gør endnu mere for at engagere flere aktivister og grupper landet over.

Æret være Lindas minde.

LANDSMØDE 2019

Amnestys landsmøde finder sted i weekenden den 27. – 28. april på Hotel Nyborg Strand, og vi har inviteret en række spændende danske og udenlandske gæster. Du bliver opdateret på vores kampagner og får indflydelse på Amnestys fremtid. Her er et udpluk af programmet, men der kommer flere navne til løbende, så hold dig opdateret på www.amnesty.dk/landsmøde.

For 300 kroner får du en weekend med spændende foredrag, underholdning, overnatning og bospisning på Hotel Nyborg Strand i selskab med andre Amnesty-medlemmer.

POPULISME, FRYGT – OG HÅB

Er vi som fællesskab holdt op med at håbe og handle – og bliver fællesskabets sidste skanse hadet og frygten? Dét og andre spørgsmål forsøger forfatteren **Carsten Jensen** at give svar på i en samtale, der tager udgangspunkt i hans seneste bog "Kælder-mennesker".

DANSK-SYRISK PAR KÆMPER FOR FLYGTNINGE

Rawan Abdullah kom til Danmark i 2014 som syrisk flygtning. Kort efter mødte hun fotografen **Martin Thaulow** på et asylcenter på Bornholm. Nu er de gift og kæmper sammen for at skabe forståelse for mennesker, der har måttet flygte.

Hør parrets inspirerende historie.

Let's talk about **Yes!**

KAMPAGNE OM SAMTYKKE

Kun få kvinder, der udsættes for en voldtægt, anmelder det til politiet. Endnu færre oplever at få deres sag for en dommer. Hør om Amnestys nyeste research på området, og om, hvad der skal til, for at styrke retssikkerheden for voldtægtsofre.

Mød bl.a. **Helle Jacobsen**, der er programleder for køn i Amnesty Danmark.

KLIMA OG MENNESKERETTIGHEDER

Klimaforandringerne er en af verdens største udfordringer, som truer millioner af menneskers adgang til basale menneskerettigheder som rent vand, mad, og sundhed.

Få en status på sammenhængen mellem klima og menneskerettigheder og vær med til at diskutere, hvordan Amnesty bedst kan bidrage til, at vi sammen får løst den globale klimaudfordring.

KONCERT MED MELANKOLSKE MATTIS

Han har været Ugens Uundgåelige på P3 og har spillet koncerter på blandt andet Roskilde Festival og Smukfest. Sidste forår udgav den fremadstormende danske singer/songwriter **Mattis** sin roste debut-EP "Into the Night", og nu får du mulighed for at opleve hans mørke stemme og melankolske sange ved en intim koncert med gåsehudsgaranti.

Stop krigen mod narko

Gennem årtier har stater brugt enorme ressourcer på en fejlslagen strategi om kriminalisering og hårde straffe for at forhindre narkotikamisbrug.

Hør om, hvordan en ny politik for narkotikakontrol kan tage udgangspunkt i retten til sundhed og andre menneskerettigheder.

